

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური და მმართველობის ანგარიშგება

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად

2021 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

შინაარსი:

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა.....	3
--------------------------------------	---

ფინანსური ანგარიშგება:

სრული შემოსავლის ანგარიშგება	6
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება.....	7
კაპიტალში ცვლილების ანგარიშგება	8
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება.....	9

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. ზოგადი ინფორმაცია.....	10
2. მომზადების საფუძველი	10
3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები.....	12
4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა.....	13
5. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი.....	19
6. სხვა შემოსავალი.....	19
7. შემოსავალი ჯარიმებიდან და საკომისიოებიდან	19
8. სხვა საოპერაციო ხარჯები	20
9. ფული და ფულის ეკვივალენტები.....	20
10. გაცემული სესხები.....	20
11. სხვა აქტივები.....	24
12. საგადასახადო აქტივები.....	24
13. გადავადებული საგადასახადო აქტივი	24
14. იჯარები	26
15. ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები.....	27
16. სუბორდინირებული და სხვა მიღებული სესხები	28
17. საწესდებო კაპიტალი	30
18. წინა წლის რეკლასიფიკაცია	30
19. პოტენციური ვალდებულებები.....	31
20. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან	31
21. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები.....	32
22. ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა.....	33
მმართველობის ანგარიშგება	46

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსის“ ხელმძღვანელობასა და მფლობელებს

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

მოსაზრება

ჩავატარეთ შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსის“ (შემდგომში - „კომპანია“) თანდართული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგების, კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგების, ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებისგან და ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, რომელიც მოიცავს ყველა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვას.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე, მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით გათვალისწინებული ჩვენი პასუხისმგებლობა აღწერილია დასკვნის ნაწილში, „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ კომპანიისგან დამოუკიდებლები, რაც გულისხმობს შესაბამისობას „ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს“ მიერ გამოცემული „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის“ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის საქართველოში არსებულ მოთხოვნებთან და ამასთანავე, ვასრულებთ ამავე კოდექსით განსაზღვრულ სხვა ეთიკურ ვალდებულებებს.

გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია, რომელიც შეტანილია თანდართულ მმართველობის ანგარიშგებაში მიღებული გვექონდა აუდიტორის დასკვნის თარიღისთვის და მასზე პასუხისმგებელია კომპანიის ხელმძღვანელობა. ჩვენი მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს ზემოხსენებულ სხვა ინფორმაციას.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციასაც და განვიხილოთ, არის თუ არა ის არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია. თუ ჩვენ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ არსებითი უზუსტობა არსებობს ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციაში, გვევალება ამ ფაქტის ინფორმირება. ამასთან დაკავშირებით, ჩვენ არ აღმოგვიჩენია ისეთი საკითხი, რომლის შესახებაც აუცილებელი იქნებოდა ინფორმირება.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებლები არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას, რომელიც არსებობს.

უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკებს, ვგვგმავთ და ვასრულებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობის ვერ აღმოჩენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, ინფორმაციის არასწორად წარმოდგენას ან შიდა კონტროლის უგულვებელყოფას;
- შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე;
- ვაფასებთ გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკების მიზანშეწონილობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი სააღრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი შენიშვნების გონივრულობას;
- მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე, გამოვთქვამთ მოსაზრებას რამდენად მიზანშეწონილია ხელმძღვანელობის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის გამოყენება ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესში და არსებობს თუ არა მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობები, რაც საფუძვლიან ეჭვს ბადებს კომპანიის შესაძლებლობაზე, საქმიანობა განაგრძოს როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. თუ დავრწმუნდით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებული ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის განმარტებით შენიშვნებზე და თუ ასეთი განმარტებითი შენიშვნა არის შეუსაბამო, გავცეთ მოდიფიცირებული დასკვნა. ჩვენი დასკვნები ემყარება აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. ამის მიუხედავად, სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს კომპანიის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა;
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების ზოგად წარდგენას, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.

სხვა საკითხებთან ერთად ჩვენ კომუნიკაცია გვაქვს მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებთან აუდიტის მასშტაბზე, ვადებსა და აუდიტის შედეგად აღმოჩენილი მნიშვნელოვანი საკითხების შესახებ, მათ შორის შიდა კონტროლის ნაკლოვანებების შესახებ.

დასკვნა სხვა საკანონმდებლო და მარეგულირებელ მოთხოვნებზე

მოსაზრება

აუდიტის დროს ჩატარებულ სამუშაოზე დაყრდნობით გამოვთქვამთ მოსაზრებას, რომ:

- 2021 წლის მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული ინფორმაცია, თანხვედრაშია ამავე წლის ფინანსურ ანგარიშგებასთან ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით; და
- 2021 წლის მმართველობის ანგარიშგება ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით მოიცავს "ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელნი არიან კომპანიის მმართველობის ანგარიშგება მოამზადონ „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელნი არიან მმართველობის ანგარიშგების მომზადების პროცესს გაუწიონ ზედამხედველობა.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ჩვენი პასუხისმგებლობაა, გამოვთქვათ მოსაზრება კომპანიის მიერ წარმოდგენილი მმართველობის ანგარიშგების, ამავე წლის ფინანსურ ანგარიშგებასთან თანხვედნილობაზე და ასევე - მოიცავს თუ არა იგი "ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

აუდიტორის დასკვნაში წარმოდგენილ შედეგებზე პასუხისმგებელი გარიგების პარტნიორი:

ივანე ჟუჟუნაშვილი (სარეგისტრაციო ნომერი #SARAS-A-720718)

გარიგების პარტნიორი

შპს „ბიდიო აუდიტი“

თბილისი, საქართველო

14 ივნისი, 2022

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსის“ ხელმძღვანელობასა და მფლობელებს

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა ფინანსურ ანგარიშგებაზე**მოსაზრება**

ჩავატარეთ შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსის“ (შემდგომში - „კომპანია“) თანდართული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგების, კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგების, ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებისგან და ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, რომელიც მოიცავს ყველა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვას.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე, მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით გათვალისწინებული ჩვენი პასუხისმგებლობა აღწერილია დასკვნის ნაწილში, „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ კომპანიისგან დამოუკიდებელი, რაც გულისხმობს შესაბამისობას „ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს“ მიერ გამოცემული „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის“ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის საქართველოში არსებულ მოთხოვნებთან და ამასთანავე, ვასრულებთ ამავე კოდექსით განსაზღვრულ სხვა ეთიკურ ვალდებულებებს.

გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისი ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია, რომელიც შეტანილია თანდართულ მმართველობის ანგარიშგებაში მიღებული გეჟონდა აუდიტორის დასკვნის თარიღისთვის და მასზე პასუხისმგებელია კომპანიის ხელმძღვანელობა. ჩვენი მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს ზემოხსენებულ სხვა ინფორმაციას.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციასაც და განვიხილოთ, არის თუ არა ის არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია. თუ ჩვენ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ არსებითი უზუსტობა არსებობს ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციაში, გვევალება ამ ფაქტის ინფორმირება. ამასთან დაკავშირებით, ჩვენ არ აღმოგვიჩენია ისეთი საკითხი, რომლის შესახებაც აუცილებელი იქნებოდა ინფორმირება.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განუზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებლები არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას, რომელიც არსებობს.

უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკებს, ვგეგმავთ და ვასრულებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობის ვერ აღმოჩენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, ინფორმაციის არასწორად წარმოდგენას ან შიდა კონტროლის უგულვებელყოფას;
- შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე;
- ვაფასებთ გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკების მიზანშეწონილობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი საადრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი შენიშვნების გონივრულობას;
- მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე, გამოვთქვამთ მოსაზრებას რამდენად მიზანშეწონილია ხელმძღვანელობის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის გამოყენება ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესში და არსებობს თუ არა მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობები, რაც საფუძვლიან ეჭვს ბადებს კომპანიის შესაძლებლობაზე, საქმიანობა განაგრძოს როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. თუ დავერწმუნდით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებული ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის განმარტებით შენიშვნებზე და თუ ასეთი განმარტებითი შენიშვნა არის შეუსაბამო, გავცეთ მოდიფიცირებული დასკვნა. ჩვენი დასკვნები ემყარება აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. ამის მიუხედავად, სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს კომპანიის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა;
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების ზოგად წარდგენას, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.

სხვა საკითხებთან ერთად ჩვენ კომუნიკაცია გვაქვს მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებთან აუდიტის მასშტაბზე, ვადებზე და აუდიტის შედეგად აღმოჩენილი მნიშვნელოვანი საკითხების შესახებ, მათ შორის შიდა კონტროლის ნაკლოვანებების შესახებ.

დასკვნა სხვა საკანონმდებლო და მარეგულირებელ მოთხოვნებზე

მოსაზრება

აუდიტის დროს ჩატარებულ სამუშაოზე დაყრდნობით გამოვთქვამთ მოსაზრებას, რომ:

- 2021 წლის მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული ინფორმაცია, თანხვედრაშია ამავე წლის ფინანსურ ანგარიშგებასთან ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით; და
- 2021 წლის მმართველობის ანგარიშგება ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით მოიცავს "ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელნი არიან კომპანიის მმართველობის ანგარიშგება მოამზადონ „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელნი არიან მმართველობის ანგარიშგების მომზადების პროცესს გაუწიონ ზედამხედველობა.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ჩვენი პასუხისმგებლობაა, გამოვთქვათ მოსაზრება კომპანიის მიერ წარმოდგენილი მმართველობის ანგარიშგების, ამავე წლის ფინანსურ ანგარიშგებასთან თანხვედნილობაზე და ასევე - მოიცავს თუ არა იგი "ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

აუდიტორის დასკვნაში წარმოდგენილ შედეგებზე პასუხისმგებელი გარიგების პარტნიორი:

ივანე ჟუჟუნაშვილი (სარეგისტრაციო ნომერი #SARAS-A-720718)

გარიგების პარტნიორი

შპს „ბიდიო აუდიტი“

თბილისი, საქართველო

14 ივნისი, 2022

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ლარში)

	შენიშვნა	2021	2020*
საპროცენტო შემოსავალი	5	11,059,991	9,070,457
საპროცენტო ხარჯი	5	(6,239,724)	(5,290,934)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		4,820,267	3,779,523
კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ზარალის ცვლილება	10	(40,993)	(36,455)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი საკრედიტო ზარალის შემდგომ		4,779,274	3,743,068
სხვა შემოსავალი	6	1,084,070	1,310,391
შემოსავალი ჯარიმებიდან და საკომისიოებიდან	7	833,321	731,612
სახელფასო ხარჯები		(1,491,519)	(1,291,500)
ცვითისა და ამორტიზაციის ხარჯი	14,15	(490,413)	(597,724)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	8	(611,449)	(548,155)
საკუთსო სხვაობიდან წარმოშობილი წმინდა მოგება (ზარალი)		272,770	(1,119,884)
მოგება დაზღვრამდე		4,376,054	2,227,808
მოგების გადასახადის ხარჯი	13	(583,134)	(318,049)
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი		3,792,920	1,909,759

* წინა წლის რეკლასიფიკაციის შესახებ დეტალური ინფორმაცია მოცემულია მე-18 შენიშვნაში.

ფინანსური ანგარიშგება 2021 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის, ხელმძღვანელობის მხრიდან 2022 წლის 14 ივნისს დამტკიცებულია შემდეგი პირების მიერ:

დირექტორი

თ. რიაზუხა

თ. რიაზუხა

ბუღალტერი

ლ. კურტანიძე

ლ. კურტანიძე

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ლარში)

	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2021	31 დეკემბერი 2020*
აქტივები			
ფული და ფულის ეკვივალენტები	9	3,331,151	3,188,603
გაცემული სესხები	10	59,018,956	47,142,510
სხვა აქტივები	11	155,504	123,219
საგადასახადო აქტივები	12	-	78,965
გადავადებული საგადასახადო აქტივი	13	158,011	120,260
არამატერიალური აქტივები	15	44,865	62,212
აქტივების გამოყენების უფლება	14	924,164	988,362
ძირითადი საშუალებები	15	563,496	558,263
სულ აქტივები		64,196,147	52,262,394
ვალდებულებები და კაპიტალი			
ვალდებულებები			
სხვა ვალდებულებები		8,240	45,179
საგადასახადო ვალდებულებები	12	274,055	-
საიჯარო ვალდებულებები	14	1,249,710	1,216,653
მიღებული სესხები	16	48,519,740	39,897,641
სუბორდინირებული სესხები	16	3,878,450	4,101,334
სულ ვალდებულებები		53,930,195	45,260,807
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	17	2,569,779	2,569,779
გაუნაწილებელი მოგება		7,696,173	4,431,808
სულ კაპიტალი		10,265,952	7,001,587
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		64,196,147	52,262,394

* წინა წლის რეკლასიფიკაციის შესახებ დეტალური ინფორმაცია მოცემულია მე-18 შენიშვნაში.

10-45 გვერდებზე არსებული შენიშვნები წარმოადგენს ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ კაპიტალი
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	2,569,779	2,522,049	5,091,828
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	-	1,909,759	1,909,759
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	2,569,779	4,431,808	7,001,587
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	-	3,792,920	3,792,920
გამოცხადებული დივიდენდები	-	(528,555)	(528,555)
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	2,569,779	7,696,173	10,265,952

10-45 გვერდებზე არსებული შენიშვნები წარმოადგენს ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

	შენიშვნა	2021	2020
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან:			
მოგება დაბეგვრამდე		4,376,054	2,227,808
კორექტირებები:			
სესხების გაუფასურების ანარიცხის ცვლილება		40,993	36,455
ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯი	14,15	490,413	597,724
უცხოურ ვალუტაში ოპერაციებიდან მიღებული მოგება (ზარალი)		(272,770)	1,119,884
იჯარასთან დაკავშირებული კოვიდ 19-ის შედეგები	6	(15,909)	(54,057)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	5	(4,820,267)	(3,779,523)
		(201,486)	148,291
საოპერაციო აქტივების (ზრდა) კლება:			
გაცემული სესხები		(11,870,890)	(8,490,109)
სხვა აქტივები		(44,479)	2,918
საოპერაციო ვალდებულებების ზრდა (კლება):			
საგადასახადო ვალდებულებები		2,190	159,318
სხვა ვალდებულებები		42,026	(61,523)
საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული ფულადი სახსრები		(12,072,639)	(8,241,105)
გადახდილი მოგების გადასახადი		(349,020)	(605,294)
მიღებული პროცენტი		10,942,470	9,004,844
გადახდილი პროცენტი		(6,216,858)	(5,478,171)
საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		(7,696,047)	(5,319,726)
ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(107,205)	(47,842)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		(107,205)	(47,842)
ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან:			
სუბორდინირებული და სხვა მიღებული სესხების მიღება, წმინდა		9,031,065	3,674,051
გადახდილი დივიდენდები		(528,555)	-
საიჯარო ვალდებულებების ძირის დაფარვა		(299,574)	(415,333)
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი სახსრები		8,202,936	3,258,718
ფულის და ფულის ეკვივალენტების წმინდა ზრდა (კლება)		399,684	(2,108,850)
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	9	3,188,603	5,088,473
კურსთაშორისი სხვაობის გავლენა ფულსა და ფულის ეკვივალენტებზე		(257,136)	208,980
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის ბოლოსთვის	9	3,331,151	3,188,603

10-45 გვერდებზე არსებული შენიშვნები წარმოადგენს ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

1. ზოგადი ინფორმაცია

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“ (შემდგომში „კომპანია“) წარმოადგენს შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებას, რომელიც დაფუძნდა 2009 წელს ქუთაისში, საქართველოში, საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. კომპანიის იურიდიული მისამართია: საქართველო, ქუთაისი, შოთა რუსთაველის გამზირი და წერეთლის ქ. 1/2. კომპანია რეგისტრირებულია ქუთაისის საგადასახადო ინსპექციის მიერ საიდენტიფიკაციო ნომრით 212918976.

კომპანიის საქმიანობის ზედამხედველობა ხდება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ, „მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების შესახებ“ კანონის საფუძველზე.

კომპანიის ძირითადი საქმიანობაა მიკრო და მცირე სესხების გაცემა.

2021 და 2020 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიას ჰქონდა 13 სერვის ცენტრი, შესაბამისად, შემდეგ ქალაქებში: ქუთაისში, თბილისში, ფოთში, ზესტაფონში, სამტრედიაში, ზუგდიდსა და სენაკში.

2021 და 2020 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის მფლობელები შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგი სახით:

მფლობელი	31 დეკემბერი 2021, %	31 დეკემბერი 2020, %
გელა რიაბუხა (მაკონტროლებელი პირი)	58.55%	58.55%
შოთა გედენიძე	24.45%	24.45%
გოჩა სებისკვერამე	17.00%	17.00%
	100.00%	100.00%

კომპანიის საწესდებო კაპიტალის შესახებ დამატებითი ინფორმაცია შეგიძლიათ იხილოთ მე-17 შენიშვნაში.

2. მომზადების საფუძველი

ანგარიშგების შესაბამისობა

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების კომიტეტის (ბასკ) მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების, ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების (მთლიანობაში ფასს-ები) შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგების ფასს-ების შესაბამისად მომზადება ითხოვს გარკვეული შეფასებებისა და დაშვებების გაკეთებას. ის, ასევე, მოითხოვს კომპანიის ხელმძღვანელობისგან, რომ მსჯელობის საფუძველზე მოახდინოს ყველაზე შესაფერისი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიღება და დანერგვა. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები მოცემულია ფინანსური ანგარიშგების მე-3 შენიშვნაში. ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა, რომლის შესაბამისადაც არის მომზადებული აღნიშნული ფინანსური ანგარიშგება, მიმოხილულია 22-ე შენიშვნაში.

შეფასების საფუძველი

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების საფუძველზე.

კომპანია ოპერაციებს აღრიცხავს და ფინანსურ ანგარიშგებას ამზადებს ქართულ ლარში (ლარი), ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად (ფასს), როგორც მოეთხოვება ქართული კანონმდებლობით.

ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემული თანხები არ არის დამრგვალებული, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული.

კომპანიის საანგარიშგებო პერიოდი მოიცავს კალენდარულ წელს 1 იანვრიდან 31 დეკემბრამდე.

2. მომზადების საფუძველი (გაგრძელება)

ფუნქციონირებადი საწარმო

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის საფუძველზე იმ დაშვებით, რომ კომპანია განაგრძობს ფუნქციონირებას პროგნოზირებად მომავალში. ხელმძღვანელობასა და მფლობელებს სურვილი აქვთ, განაგრძონ კომპანიის ბიზნესი საქართველოში. მომზადების საფუძვლის მიზანშეწონილობის დადგენისას, კომპანიის ხელმძღვანელობამ გაითვალისწინა კოვიდ-19 პანდემიის გავლენა კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და მის საქმიანობაზე მომავალში. პანდემიის გავლენით კომპანიის საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე, მის მომსახურებებზე მოთხოვნა და ზოგადად ოპერაციები მნიშვნელოვნად არ შემცირებულა.

ხელმძღვანელობისთვის არ არის ცნობილი რაიმე ისეთი არსებითი გაურკვევლობა, რამაც შესაძლოა მნიშვნელოვანი ეჭვი შეიტანოს კომპანიის უნარზე გააგრძელოს საქმიანობა. შესაბამისად, ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება შესაბამისია კომპანიისთვის.

ახალი სტანდარტების, ინტერპრეტაციებისა და შესწორებების მიღება:

ა) 2021 წლის 1 იანვრის შემდეგ ძალაში მყოფი ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და შესწორებები:

2021 წლის 1 იანვრის შემდეგ შევიდა ძალაში რამდენიმე ახალი სტანდარტი და ინტერპრეტაცია, თუმცა არცერთი მათგანი არსებით გავლენას არ ახდენს კომპანიის 2021 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლის ფინანსურ ანგარიშგებაზე:

- კოვიდ-19-თან დაკავშირებული იჯარის ხელშეკრულებებში ცვლილებები (შესწორება - ფასს 16);
- საპროცენტო განაკვეთის ზღვრის რეფორმა - IBOR „ფაზა 2“ (შესწორება - ფასს 9, ბასს 39, ფასს 7 და ფასს 16);

ბ) ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და შესწორებები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ არ არის ძალაში შესული:

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღამდე, IASB-ის (ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭო) მიერ გამოიცა გარკვეული ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და ცვლილებები არსებულ სტანდარტებში, რომლებიც ძალაში შედის მომდევნო საანგარიშგებო პერიოდებში და რომლებზეც კომპანიამ გადაწყვიტა არ მიეღო ნაადრევად.

2022 წლის 1 იანვრიდან ძალაში შედის შემდგომი შესწორებები:

- წაგებიანი ხელშეკრულებები - ხელშეკრულების შესრულების ღირებულება (ბასს 37-ის ცვლილებები);
- ძირითადი საშუალებები: შემოსავალი მიზნობრივ გამოყენებამდე (ბასს 16-ის ცვლილებები);
- ფასს სტანდარტების წლიური გაუმჯობესება 2018-2020 (ცვლილებები ფასს 1, ფასს 9, ფასს 16 და ბასს 41 სტანდარტებში); და
- კონცეპტუალური მიდგომა (ფასს 3-ის ცვლილებები).

2023 წლის 1 იანვრიდან ძალაში შედის შემდგომი შესწორებები:

- სააღრიცხვო პოლიტიკის განმარტებითი შენიშვნები (შესწორება - ბასს 1 და ფასს სამუშაო ანგარიში 2);
- სააღრიცხვო შეფასებების განმარტება (შესწორება - ბასს 8);
- ინდივიდუალური ოპერაციის საფუძველზე წარმოქმნილ აქტივებთან და ვალდებულებებთან დაკავშირებული გადავადებული მოგების გადასახადი (შესწორება - ბასს 12).

2020 წლის იანვარში, IASB-მა გამოსცა ცვლილებები ბასს 1-ში, რომელიც აზუსტებს კრიტერიუმებს ვალდებულებების კლასიფიკაციისთვის მოკლევადიან და გრძელვადიან ვალდებულებებად. აღნიშნული ცვლილებების მიხედვით, ვალდებულების მოკლევადიან ან გრძელვადიან ვალდებულებად კლასიფიცირება დამოკიდებულია, მიმდინარე საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს აქვს თუ არა კომპანიას უფლება გადაავადოს ვალდებულების დაფარვა სულ მცირე 12 თვის განმავლობაში საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ.

2. მომზადების საფუძველი (გაგრძელება)

შესწორებები ასევე აზუსტებს, რომ „ვალდებულების დაფარვა“ მოიცავს ფულადი სახსრების, საქონლის, მომსახურების ან წილობრივი ინსტრუმენტების გადაცემას, თუ წილობრივი ინსტრუმენტების გადაცემის ვალდებულება არ წარმოიშობა ფინანსური ინსტრუმენტის შემადგენელი გადაცვლის პირობით, რომელიც კლასიფიცირებულია წილობრივ ინსტრუმენტად, ვალდებულების კომპონენტისგან განცალკევებით.

ცვლილებები თავდაპირველად ძალაში უნდა შესულიყო 2022 წლის 1 იანვარს და აქტიური იქნებოდა შემდგომ საანგარიშგებო პერიოდებში. თუმცა, 2020 წლის მაისში ბასს 1-ის ცვლილებების ამოქმედების თარიღი გადავადდა 2023 წლის 1 იანვრამდე.

ამჟამად, კომპანია აფასებს ცვლილებების მოსალოდნელ გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

სხვა სტანდარტები

კომპანიას არ გააჩნია მოლოდინი, რომ ბასსკ-ის მიერ გამოშვებული სხვა რომელიმე სტანდარტს, რომელიც ჯერ არ არის ძალაში შესული, ექნება არსებითი გავლენა მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები

კომპანია ახდენს გარკვეული სააღრიცხვო შეფასებებისა და გადაწყვეტილებების შემუშავებას მომავალი პერიოდებისთვის. შეფასებები და გადაწყვეტილებები შემუშავებულია გამოცდილებასა და სხვა ფაქტორებზე დაყრდნობით, რომელიც ითვალისწინებს კომპანიის ფუნქციონირებას განსაზღვრული მომავლის პირობებში. მომავალ პერიოდებში მიღებული გამოცდილება შესაძლოა განსხვავებული იყოს ამ შეფასებებისა და დაშვებებისგან. ქვემოთ მოყვანილია ის შეფასებები და დაშვებები, რომლებიც მომდევნო ფინანსურ წელში აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებში არსებითი ცვლილებების რისკის მატარებელია.

კომპანია ახდენს შეფასებებისა და დაშვებების გადახედვას ფუნქციონირებადი საწარმოს საფუძველზე. სააღრიცხვო შეფასების გადასინჯვის შედეგები აღიარდება იმ პერიოდში, როდესაც შეფასება იქნა გადახედილი, თუ აღნიშნული ეხება მხოლოდ ამ პერიოდს; ან გადასინჯვისა და მომავალ პერიოდებში, თუ გადახედვა ეხება ორივე, მიმდინარე და მომავალ პერიოდებს.

უზრუნველყოფის საგნის ღირებულების შეფასება - ხელმძღვანელობა რეგულარულად განიხილავს უზრუნველყოფის საგნის საბაზრო ღირებულებას. ხელმძღვანელობა იყენებს საკუთარ გამოცდილებას რეალური ღირებულების დასაკორექტირებლად. უზრუნველყოფის მოცულობა დამოკიდებულია მსესხებლის საკრედიტო რისკზე.

მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვის შეფასება - ქვემოთ მოცემულია კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ სააღრიცხვო პოლიტიკაში გამოყენებული ძირითადი შეფასებები, რომლებიც ყველაზე დიდ გავლენას ახდენს მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების (ზარალის) რეზერვის შეფასებაზე:

- **დეფოლტის ალბათობა:** დეფოლტის ალბათობა (PD) წარმოადგენს მთავარ მონაცემს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაზომვისას. დეფოლტის ალბათობა არის მაჩვენებელი, რომელიც გვიჩვენებს დეფოლტის მოხდენის ალბათობას კონკრეტულ პერიოდში, რომლის გაანგარიშებისას გამოიყენება ისტორიული მონაცემები და სამომავლო პირობებთან დაკავშირებული დაშვებები და მოლოდინი;
- **ზარალი ვალდებულების შეუსრულებლობის შემთხვევაში:** ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD) არის შესაძლო ზარალის შეფასება, რომელიც წარმოიშობა დეფოლტის შემთხვევაში. იგი ეფუძნება ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ფულად ნაკადებსა და იმ ნაკადებს შორის სხვაობას, რომლის მიღებასაც ელის კომპანია, სესხის უზრუნველყოფებიდან და კრედიტის ერთიანი გაზრდით მიღებული ნაღდი ფულის ნაკადების გათვალისწინებით
- **საპროგნოზო სცენარების დადგენა:** მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) გაზომვისას კომპანია იყენებს გონივრულ და ფაქტებით გამყარებულ საპროგნოზო ინფორმაციას, რომელიც ეფუძნება დაშვებებს სხვადასხვა ეკონომიკური ფაქტორის სამომავლო მოქმედებისა და ამ ფაქტორების ურთიერთქმედების შესახებ.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები (გაგრძელება)

იჯარის ვადა, ზღვრული სასესხო განაკვეთი (ზსგ) და საიჯარო გადახდები - იჯარის ვადა განისაზღვრება, როგორც იჯარის არაგაუქმებადი პერიოდი, იმ პერიოდებთან ერთად, რომლებზეც ვრცელდება იჯარის გაგრძელების არჩევანის უფლება (მოიცავს კომპანიის საქმიანი პრაქტიკით ნაგულისხმევ გაგრძელების უფლებას), თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს ამ უფლებას, ან ნებისმიერი პერიოდი, რომლებზეც ვრცელდება იჯარის ვადამდე შეწყვეტის არჩევანის უფლება, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე არ გამოიყენებს ამ უფლებას. ხელმძღვანელობა საიჯარო ვადის განსაზღვრისას გადაწყვეტილებას იღებს, როდესაც საიჯარო კონტრაქტები მოიცავს განახლების არჩევანს, რომელიც განხორციელებადია მხოლოდ კომპანიის მიერ. იგი განიხილავს ყველა გარემოებას, რომელიც მას ეკონომიკურ სტიმულს უქმნის, გამოიყენოს იჯარის გაგრძელების უფლება. დაწყების თარიღის შემდეგ, კომპანია საიჯარო ვადას ხელახლა აფასებს, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ ის გამოიყენებს (ან არ გამოიყენებს) იჯარის გაგრძელების ან იჯარის შეწყვეტის არჩევანის უფლებას, იმ შემთხვევაში, თუ მოხდება რაიმე მნიშვნელოვანი მოვლენა, ან მნიშვნელოვნად შეიცვლება გარემოებები, რომლებიც მის კონტროლს ექვემდებარება.

ხელმძღვანელობა მსჯელობით აფასებს ზსგ-ს. საბაზო განაკვეთის განსაზღვრისთვის ხელმძღვანელობა იყენებს დაკვირვებად ინფორმაციას და აკორექტირებს მას მოიჯარისა და აქტივის სპეციფიკიდან გამომდინარე (უზრუნველყოფასთან დაკავშირებული კორექტირება).

ჩვეულებრივ, საქართველოში იჯარის განახლების არჩევანის უფლება გამომდინარეობს საქმიანი პრაქტიკიდან და განახლების ყველა პირობა არ არის აღწერილი საიჯარო ხელშეკრულებებში. ასეთ შემთხვევებში, საიჯარო ვალდებულების საწყისი შეფასება გულისხმობს სახელშეკრულებო თანხების ტოლ გადახდებს განახლების პერიოდებისთვის და რომელიც რჩება უცვლელი იჯარის ვადის განმავლობაში.

გადასახადები - ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში კომპანია ახორციელებს ბევრ ოპერაციას და გაანგარიშებას, რომელთათვისაც საბოლოო დაბეგვრის საკითხები განსაზღვრული არაა. შედეგად კომპანია საგადასახადო ვალდებულებებს აღიარებს სავარაუდო შეფასებების საფუძველზე, იმის შესახებ, ექნება თუ არა ადგილი დამატებით გადასახადების და პროცენტის დარიცხვას. ეს საგადასახადო ვალდებულებები აღიარდება იმის მიუხედავად, რომ კომპანია დარწმუნებულია, რომ მას შეუძლია თავისი საგადასახადო დეკლარაციების დასაბუთება, კომპანია მაინც თვლის, რომ არსებობს გარკვეული პრობლემური არეები დეკლარაციებში, რომელთა ამომწურავად დასაბუთება შესაძლოა ვერ მოხერხდეს საგადასახადო შემოწმებისას. შედეგად კომპანია ცდილობს მინიმუმამდე დაიყვანოს ამასთან დაკავშირებული რისკები. სხვადასხვა ფაქტორების, მათ შორის წარსული გამოცდილების ანალიზის და საგადასახადო კანონმდებლობის ინტერპრეტაციების მიხედვით, კომპანია თვლის, რომ მის მიერ გაკეთებული საგადასახადო ვალდებულებების დარიცხვები ადეკვატურია ყველა არააუდიტირებული წლისთვის. ეს მოსაზრება ეყრდნობა დაშვებებს და შეფასებებს და შეიძლება შეიცავდეს კომპლექსურ მსჯელობებს მომავალ მოვლენებზე. იმდენად, რამდენადაც ამ საკითხების საბოლოო საგადასახადო შედეგები განსხვავდება არსებული საბუღალტრო ჩანაწერების თანხებისაგან, ასეთი სხვაობები გავლენას იქონიებს საგადასახადო ხარჯზე იმ პერიოდში, როცა ასეთი გადაწყვეტილება იქნა მიღებული.

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა

სხვა ფინანსური ინსტიტუტების მსგავსად, კომპანიას გააჩნია ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენებასთან დაკავშირებული სხვადასხვა სახის რისკები. მოცემულ შენიშვნაში აღწერილია ფინანსური რისკების მართვის მიზანი, პოლიტიკა და გზები, ასევე მათი განსაზღვრის მეთოდები. აღნიშნულ რისკებთან დაკავშირებული რაოდენობრივი ინფორმაცია წარმოდგენილია მოცემული ფინანსური ანგარიშგების სხვადასხვა ნაწილში.

რისკების მართვა ფუნდამენტურია ბიზნესისათვის და სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანი ელემენტია კომპანიის ოპერაციებისთვის. კომპანიის საქმიანობა დაკავშირებულია შემდეგ ფინანსურ რისკებთან:

- საკრედიტო რისკი;
- ლიკვიდურობის რისკი;
- საბაზრო რისკი:
 - საპროცენტო განაკვეთის რისკი;
 - სავალუტო რისკი.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

ძირითადი ფინანსური ინსტრუმენტები

ძირითადი ფინანსური ინსტრუმენტები, საიდანაც კომპანიას წარმოექმნება რისკები არის შემდეგი:

	31 დეკემბერი 2021	31 დეკემბერი 2020
ფული და ფულის ეკვივალენტები	3,331,151	3,188,603
გაცემული სესხები	59,018,956	47,142,510
სხვა ფინანსური აქტივები	138,919	115,278
სუბორდინირებული და სხვა მიღებული სესხები	52,398,190	43,998,975
საიჯარო ვალდებულებები	1,249,710	1,216,653
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	8,240	45,179

ძირითადი მიზნები, პოლიტიკები და პროცესები

რისკების მართვის პოლიტიკის მიზანია კომპანიის წინაშე არსებული რისკების იდენტიფიცირება, ანალიზი და მართვა, სათანადო რისკების ლიმიტების დაწესება, საკონტროლო მექანიზმების განსაზღვრა და რისკების დონისა და ლიმიტების დაცვის რეგულარული მონიტორინგი. რისკების მართვის პოლიტიკისა და პროცედურების გადახედვა ხდება რეგულარულად, საბაზრო გარემოში მიმდინარე ცვლილებების, შეთავაზებული პროდუქტებისა და მომსახურების და საუკეთესო პრაქტიკის გათვალისწინების მიზნით.

კომპანიის სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია კომპანიის რისკის მართვის პოლიტიკისა და ძირითადი მიზნების განსაზღვრაზე. იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილი იყოს აღნიშნული პოლიტიკის დაცვა და რისკების მართვის მიზნების ეფექტურად შესრულება, საბჭოს მიერ დელეგირებულია სამუშაო პროცესის ამ კუთხით წარმართვა სხვადასხვა განყოფილებების უმაღლეს ხელმძღვანელობაზე.

კომპანიაში ხდება, როგორც გარე, ასევე შიდა რისკ-ფაქტორების გამოვლენა და მათი მართვა. განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა რისკების სრული პაკეტის იდენტიფიცირებას და მოკლევადიანი რისკების გადასაჭრელად დაგეგმილი პროცედურების სანდოობის შემოწმებას. გარდა სტანდარტული საკრედიტო და საბაზრო რისკების ანალიზისა, ხელმძღვანელობა აკონტროლებს ფინანსურ და არაფინანსურ რისკებს საოპერაციო დანაყოფებთან მუდმივი შეხვედრებითა და სხვადასხვა ექსპერტების პროფესიონალურ მოსაზრებებზე დაყრდნობით.

სამეთვალყურეო საბჭოს საერთო მიზანია ამოქმედოს ისეთი პოლიტიკა, რომელიც მაქსიმალურად შეამცირებს რისკს და უარყოფითად არ იმოქმედებს კომპანიის კონკურენტუნარიანობაზე. აღნიშნული პოლიტიკა ქვემოთ უფრო დეტალურად არის განხილული.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთი მხარე განიცდის ფინანსურ ზარალს სხვა მხარის მიერ ვალდებულების ვერ შესრულებით. საკრედიტო რისკი წარმოიქმნება ისეთი ოპერაციების შედეგად, რომელიც წარმოშობს ფინანსურ აქტივებს.

კომპანიის ძირითადი საქმიანობა მიკრო სესხების გაცემა და შესაბამისად, საკრედიტო რისკი უმნიშვნელოვანეს როლს თამაშობს მისთვის რისკების მართვაში. იმისათვის, რომ მსგავსმა შემთხვევებმა კომპანიის ფინანსური მდგომარეობა მნიშვნელოვნად არ დააზარალოს, გამოიყენება სხვადასხვა სამუშაო მეთოდი, რაც უზრუნველყოფს საკრედიტო რისკების დროულად იდენტიფიცირებასა და მათ ეფექტურად მართვას.

წარსულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით, კომპანია იყენებს განსაზღვრულ საკრედიტო პოლიტიკას, რომელიც მოიცავს რისკის მართვის შემდეგ ძირითად ეტაპებს:

- საკრედიტო კომიტეტის დავალებები;
- გაცემული სესხების მონიტორინგი;
- ისეთ სესხებთან მუშაობა, რომელთა სახელშეკრულებო პირობები დაირღვა.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარი)

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო კომიტეტი არის ანალიტიკური ორგანო, რომელსაც ევალება კომიტეტზე წარმოდგენილი სესხის განაცხადში მოცემული ინფორმაციის ანალიზი, საკრედიტო რისკების განსაზღვრა და მინიმუმამდე დაყვანა. ის დამოუკიდებელია და წარმოადგენს მისი ერთადერთ ორგანოს, რომელიც უფლებამოსილია მიიღოს გადაწყვეტილება არსებული სესხის განაცხადის დაფინანსება/არდაფინანსების შესახებ.

კომიტეტზე წარმოდგენილი ინფორმაციის სისწორეზე პასუხისმგებელია სესხის ოფიცერი, რომელიც კლიენტის შემოსავლებისა და უზრუნველყოფის საგნის დეტალურად შესწავლისა და მისი საკრედიტო რისკის პირველადი შეფასების საფუძველზე ავებს სასესხო განაცხადს. შედეგად, კომიტეტის წევრები კრიტერიუმების მიხედვით (კლიენტის საკრედიტო ისტორია; ფინანსური მდგომარეობა; უზრუნველყოფის ღირებულება და ა.შ.) ქულებით აფასებენ სესხის განაცხადს.

საკრედიტო რისკის შემცირება ხდება სესხის მატერიალურად ფასეული ნივთით უზრუნველყოფის საფუძველზე.

მომხმარებლის კრედიტუნარიანობის ანალიზი და მისი საქმიანობის შესწავლა ამცირებს ფინანსური ზარალის რისკს. მონიტორინგს ახორციელებენ კრედიტ ოფიცერები, რომლებიც ხელმძღვანელობასთან არიან ანგარიშვალდებული. კომპანია არ იყენებს მონიტორინგის მკაცრად განსაზღვრულ გრაფიკს.

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს მაქსიმალურ კრედიტ რისკს. საკრედიტო რისკის მატარებელი ფინანსური აქტივების მაქსიმალური მოცულობა შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2021	31 დეკემბერი 2020
ფული და ფულის ეკვივალენტები (ნაღდი ფულის გარდა)	293,579	513,150
გაცემული სესხები	59,018,956	47,142,510
სხვა ფინანსური აქტივები	138,919	115,278
	59,451,454	47,770,938

კომპანიის საკრედიტო განყოფილება აკეთებს გაცემული სესხების ვადაგადაცილების ანალიზს. გაცემული სესხების ვადაგადაცილებასა და საკრედიტო რისკთან დაკავშირებული დამატებითი ინფორმაცია, ხელმძღვანელობის გადაწყვეტილებით, მოცემულია მე-10 და 22-ე შენიშვნებში.

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულება შემცირდება საბაზრო ფაქტორების ცვლილების გავლენით.

საბაზრო რისკი შეიძლება წარმოიშვას კომპანიის მიერ პროცენტის, სავაჭრო ან უცხოურ ვალუტაში არსებული ფინანსური ინსტრუმენტების ფლობის შედეგად. არსებობს რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება ან მომავალი ფინანსური ნაკადები იმერყევებს საპროცენტო განაკვეთისა (საპროცენტო რისკი) და უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის (სავალუტო რისკი) ცვლილების გამო.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი შეიძლება წარმოიშვას ბაზარზე არსებულმა საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებამ, რამაც, შესაძლოა, უარყოფითად იმოქმედოს ორგანიზაციის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალურ ღირებულებაზე. რისკი შეიძლება წარმოიშვას ვალდებულებების შესრულების ვადების შეუსაბამობამ, ასევე, ასეთი აქტივებისა და ვალდებულებების გადაფასების შესაძლებლობამ.

ცხრილი წარმოადგენს კომპანიის საპროცენტო შემოსავლის მქონე ფინანსურ აქტივებსა და საპროცენტო გასავლის მქონე ფინანსურ ვალდებულებებს 2021 და 2020 წლების 31 დეკემბრისთვის.

	31 დეკემბერი 2021	31 დეკემბერი 2020
სულ საპროცენტო შემოსავლის მქონე ფინანსური აქტივები	59,018,956	47,142,510
სულ საპროცენტო გასავლის მქონე ფინანსური ვალდებულებები	(53,647,900)	(45,215,628)
	5,371,056	1,926,882

ინფორმაცია საპროცენტო შემოსავლის მომტან აქტივებსა და საპროცენტო ხარჯის წარმომშობ ვალდებულებებზე მოცემულია ლიკვიდურობის რისკის რაოდენობრივ შენიშვნებში.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

კომპანია აკეთებს საპროცენტო განაკვეთის რისკის ანალიზს.

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის საპროცენტო შემოსავლის მომტანი ყველა აქტივი და საპროცენტო ხარჯის წარმომშობი ყველა ვალდებულება წარმოდგენილია ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთით. 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის ბალანსზე ფიქსირდებოდა რამდენიმე მიღებული სესხი მოძრავი საპროცენტო განაკვეთით ჯამური ღირებულებით 28,098,271 ლარი.

კომპანიის ხელმძღვანელობის შეფასებით, 2020 წლის განმავლობაში საპროცენტო განაკვეთის 1%-ის ცვლილებას მოგება ან ზარალი ექნებოდა 280,983 ლარის ეფექტი.

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი წარმოიშობა ერთი ვალუტის მიმართ მეორის ფასის ცვლილებით. კომპანია სესხებს გასცემს ქართულ ლარში (აშშ დოლარში სესხები გაიცემოდა საქართველოს პრეზიდენტის მიერ 2016 წლის 29 ოქტომბერს მიღებულ გადაწყვეტილებამდე). მიღებული სესხები კი წარმოდგენილია როგორც საოპერაციო ვალუტაში, ასევე აშშ დოლარში და ევროში. ასე რომ, სავალუტო რისკი არანაკლებ გავლენას ახდენს კომპანიის ფინანსური რისკების განსაზღვრაში.

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ნომინირებულია შემდეგ ვალუტებში:

ფინანსური აქტივები	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	სულ
ფული და ფულის ეკვივალენტები	1,103,602	1,413,452	814,097	3,331,151
გაცემული სესხები	58,387,723	631,233	-	59,018,956
სხვა ფინანსური აქტივები	58,349	52,411	28,159	138,919
	59,549,674	2,097,096	842,256	62,489,026
ფინანსური ვალდებულებები				
სუბორდინირებული და სხვა მიღებული სესხები	40,440,848	11,385,086	572,256	52,398,190
საიჯარო ვალდებულებები	768,975	480,735	-	1,249,710
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	8,106	134	-	8,240
	41,217,929	11,865,955	572,256	53,656,140
ღია საბალანსო პოზიცია	18,331,745	(9,768,859)	270,000	8,832,886

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ნომინირებულია შემდეგ ვალუტებში:

ფინანსური აქტივები	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	სულ
ფული და ფულის ეკვივალენტები	927,953	1,371,924	888,726	3,188,603
გაცემული სესხები	45,211,472	1,912,101	18,937	47,142,510
სხვა ფინანსური აქტივები	27,330	49,922	38,026	115,278
	46,166,755	3,333,947	945,689	50,446,391
ფინანსური ვალდებულებები				
მიღებული სესხები	29,320,144	14,021,964	656,867	43,998,975
საიჯარო ვალდებულებები	87,040	1,129,613	-	1,216,653
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	42,945	2,234	-	45,179
	29,450,129	15,153,811	656,867	45,260,807
ღია საბალანსო პოზიცია	16,716,626	(11,819,864)	288,822	5,185,584

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

სავალუტო რისკის მგრძნობელობა

მოცემული ცხრილი წარმოადგენს კომპანიის მგრძნობელობას აშშ დოლარისა და ევროსთან მიმართებაში 20%-ით გაზრდაზე და შემცირებაზე. 20% არის მგრძნობიარობის განაკვეთი, რომელიც გამოიყენება ხელმძღვანელობის მიერ სავალუტო რისკის შიდა კონტროლისთვის და წარმოადგენს სავალუტო კურსის სხვაობის შეფასებას ხელმძღვანელობის მიერ. მგრძნობელობის ანალიზი მოიცავს მხოლოდ უცხოურ ვალუტაში გამოსახულ ფულად აქტივებს და აკორექტირებს მათ კონვერტაციას პერიოდის ბოლოს 20%-ის სხვაობით უცხოურ ვალუტაში.

სავალუტო რისკის მგრძნობიარობა წმინდა მოგებაზე და კაპიტალზე დამყარებული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ღირებულებაზე 2021 და 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2021		31 დეკემბერი 2020	
	20%	-20%	20%	-20%
ვალუტის კურსის სენსიტიურობა				
დოლარის ეფექტი	(1,953,772)	1,953,772	(2,363,973)	2,363,973
ევროს ეფექტი	54,000	(54,000)	57,764	(57,764)
სულ ნეტო ეფექტი	(1,899,772)	1,899,772	(2,306,209)	2,306,209

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი, რომ კომპანიას შეეძლება სირთულეები მიმდინარე ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის საკონტრაქტო პირობების შესრულებისას, რამაც შესაძლოა მნიშვნელოვანი გავლენა იქონიოს კომპანიის ფუნქციონირებაზე. ლიკვიდურობის რისკი წარმოიქმნება მაშინ, როცა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების დაფარვის ვადები არ ემთხვევა ერთმანეთს. ფინანსური აქტივების, ფინანსური ვალდებულებებისა და მათი მისაღები და გასაცემი პროცენტების შესაბამისობა არის ლიკვიდურობის მართვის ფუნდამენტური პრინციპი. როგორც წესი ფინანსური ინსტიტუტებისთვის უზვეულოა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების დაფარვის ვადების სრული შესაბამისობა, რადგან ბიზნეს ტრანზაქციები ხშირად თავის თავში მოიცავს გაურკვეველ პირობებს. შეუსაბამო ლიკვიდურობის პოზიციამ შეიძლება გამოიწვიოს, როგორც გაზრდილი მომგებიანობა, ასევე გაზრდილი ზარალის რისკი.

კომპანია ახორციელებს ლიკვიდურობის მართვას და უზრუნველყოფს, რომ თანხები ყოველთვის იყოს ხელმისაწვდომი და დროულად დაიფაროს ყველა მიმდინარე ფულადი ვალდებულება. ლიკვიდურობის პოლიტიკას მიმოიხილავს და ამტკიცებს სამეთვალყურეო საბჭო. კომპანია ცდილობს მოახდინოს ფინანსური ვალდებულებების დივერსიფიკაცია, რომელიც მოიცავს სესხებს ბანკებისგან, დაკავშირებული მხარეებისგან და დამფუძნებელი ფიზიკური პირებისგან. აღნიშნული დივერსიფიკაცია კომპანიას ესაჭიროება იმისთვის, რათა უმტკიცებულოდ უპასუხოს ლიკვიდურობის გაუთვალისწინებელ მოთხოვნებს.

ლიკვიდურობის რისკის სამართავად კომპანია რეგულარულად აკონტროლებს სამომავლო ფულად ნაკადებს, რაც არის აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის პროცესი. ლიკვიდურობის მდგომარეობას აკონტროლებს ფინანსური დეპარტამენტი. ნორმალურ საბაზრო სიტუაციაში ლიკვიდურობის მდგომარეობაზე ინფორმაცია პერიოდულად წარედგინება ხელმძღვანელობას.

ფინანსური ვალდებულებების ლიკვიდურობა 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

ფინანსური ვალდებულებები	მოთხოვნამდე და 1 თვემდე	1-12 თვე	1 წელზე მეტი	სულ
სუბორდინირებული და სხვა მიღებული სესხები	773,426	48,000,550	15,395,761	64,169,737
საიჯარო ვალდებულებები	36,339	380,815	1,138,223	1,555,377
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	8,240	-	-	8,240
	818,005	45,190,479	19,724,870	65,733,354

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებების ლიკვიდურობა 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

ფინანსური ვალდებულებები	მოთხოვნილი და 1 თვემდე	1-12 თვე	1 წელზე მეტად	სულ
მიღებული სესხები	763,820	39,036,222	13,017,275	52,817,317
საიჯარო ვალდებულებები	43,286	462,965	924,071	1,430,322
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	45,179	-	-	45,179
	852,285	39,499,187	13,941,346	54,292,818

ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ კომპანიას გააჩნია საკმარისი ლიკვიდურობა, რომ დააკმაყოფილოს ვალდებულებები.

ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება

ფასს 7-ის შესაბამისად ჯგუფს მოეთხოვება ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ზოგიერთი აქტივისა და ვალდებულებისთვის რეალური ღირებულების განმარტება. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალური ღირებულების შეფასებისათვის კომპანია იყენებს ხელმისაწვდომ საბაზრო მონაცემებს. რეალური ღირებულების შეფასებას კომპანია ახდენს შემდეგი ინფორმაციის საფუძველზე:

- დონე 1: იდენტური აქტივების და ვალდებულებების კოტირებული ფასი აქტიურ ბაზარზე (დაუკორექტირებელი ფასი);
- დონე 2: პირველ დონეში შეძვარი კოტირებული ფასისგან განსხვავებული სხვა ინფორმაცია, რომელიც არის დაკვირვებადი პირდაპირ ან არაპირდაპირ;
- დონე 3: ინფორმაცია, რომელიც არ არის დაკვირვებადი აქტიურ ბაზარზე.

რეალური ღირებულების იერარქია განისაზღვრება ყველაზე დაბალი დონის შესაბამისად, რომელიც არსებით გავლენას ახდენს რეალური ღირებულების განსაზღვრაზე. ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები კლასიფიცირებულია ერთ-ერთ დონეში.

რეალური ღირებულება არის ის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. კომპანია ფინანსური ინსტრუმენტების სავარაუდო რეალურ ღირებულებას განსაზღვრავს ხელმისაწვდომი საბაზრო ინფორმაციის საფუძველზე, ასეთის არსებობის შემთხვევაში და სათანადო შეფასების მეთოდების გამოყენებით.

სამართლიანი ღირებულების დასადგენად, საბაზრო მონაცემების ინტერპრეტაციისთვის განსჯის გამოყენებაა საჭირო. საქართველო კვლავაც ავლენს განვითარებადი ბაზრისათვის დამახასიათებელ ნიშნებს და ეკონომიკური პირობები ისევ ზღუდავს ფინანსურ ბაზრებზე საქმიანობის მოცულობას. საბაზრო კოტირებები შეიძლება მომველებული იყოს, იძულებითი რეალიზაციის გარიგებებს ასახავდეს და ამიტომ არ წარმოადგენდეს ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებას. კომპანია ყველა არსებულ საბაზრო ინფორმაციას იყენებს ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების შესაფასებლად.

ფულისა და ფულის ეკვივალენტების რეალური ღირებულება შეფასებულია პირველი დონის მიხედვით, სხვა დანარჩენი ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალური ღირებულება განსაზღვრულია მესამე დონის საფუძველზე.

აღნიშნული ფინანსური აქტივების და ვალდებულების რეალური ღირებულება ახლოსაა მათ საბალანსო ღირებულებასთან, გარდა გაცემული სესხებისა. გაცემული სესხების რეალური ღირებულება წარმოდგენილია მე-10 შენიშვნაში.

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

კაპიტალის მართვა

კაპიტალის მართვისას კომპანია მიზნად ისახავს:

- უზრუნველყოს ფუნქციონირებადი საწარმოს სტატუსის შენარჩუნების უნარი, ისე რომ არ შეწყვიტოს მეწილეებისათვის სარგებლის მოტანა;
- კაპიტალთან დაკავშირებით, საქართველოს ეროვნული ბანკისა (სებ) და მსესხებლების მიერ დადგენილი მოთხოვნების დაკმაყოფილება;
- გამოიმუშაოს კომპანიის მფლობელებისთვის თანაბარზომიერი სარგებელი.

კომპანია განსაზღვრავს კაპიტალის სიდიდეს რისკის პროპორციულად. კომპანია მართავს და აკორექტირებს კაპიტალის სტრუქტურას ეკონომიკური მდგომარეობის ცვლილებებისა და ძირითადი აქტივებისათვის მახასიათებელი რისკების გათვალისწინებით. აღნიშნულის განსახორციელებლად, შესაძლებელია კომპანიამ დააკორექტიროს მეწილეებისთვის გადასახდელი დივიდენდების თანხა, დაუბრუნოს კაპიტალი მეწილეებს, ან გაყიდოს აქტივები ვალის დაფარვის მიზნით.

კომპანია 2021 და 2020 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით აკმაყოფილებს ეროვნული ბანკის მიერ დაწესებულ, მინიმალური საწესდებო კაპიტალის მოთხოვნას, რომლის თანახმადაც მიკროსაფინანსო ორგანიზაციის საწესდებო კაპიტალში ფულადი შენატანი არ უნდა იყოს 1,000,000 ლარზე ნაკლები, შესაბამისად.

5. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი

	2021	2020
<i>საპროცენტო შემოსავალი გამოთვლილი ეფექტური საპროცენტო მეთოდის გამოყენებით:</i>		
გაცემულ სესხებზე დარიცხული პროცენტი	11,059,991	9,070,457
	11,059,991	9,070,457
<i>საპროცენტო ხარჯი:</i>		
ბანკებისგან მიღებულ სესხებზე	(4,655,410)	(3,841,988)
ფიზიკური პირებისგან მიღებულ სესხებზე	(1,295,643)	(1,170,217)
საიჯარო ვალდებულებების ამორტიზაციიდან	(147,755)	(112,151)
იურიდიული პირებისგან მიღებულ სესხებზე	(140,916)	(166,578)
	(6,239,724)	(5,290,934)
წმინდა საპროცენტო შემოსავლები	4,820,267	3,779,523

6. სხვა შემოსავალი

	2021	2020
ვალუტის ვაჭრობით მიღებული მოგება, წმინდა	652,784	849,511
ფულადი გზავნილებიდან მიღებული საკომისიო	323,745	307,939
იჯარასთან დაკავშირებული კოვიდ 19-ის შედეგად	15,909	54,057
სხვა	91,632	98,884
	1,084,070	1,310,391

7. შემოსავალი ჯარიმებიდან და საკომისიოებიდან

	2021	2020
ჯარიმა	742,949	621,053
სესხის გაცემის საკომისიო	90,372	110,559
	833,321	731,612

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“
 ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის
 (ლარში)

8. სხვა საოპერაციო ხარჯები

	2021	2020
საკონსულტაციო და მარკეტინგის ხარჯი*	(138,934)	(128,933)
საკანცელარიო და სამეურნეო ხარჯი	(122,572)	(131,625)
საბანკო და საინკასაციო ხარჯი	(95,253)	(63,388)
კომუნალური ხარჯი	(61,658)	(50,965)
კომუნიკაციის ხარჯი	(56,080)	(48,436)
დაცვის ხარჯი	(36,124)	(34,776)
ძირითადი საშუალებების მიმდინარე შეკეთების ხარჯები	(18,704)	(7,286)
პროგრამული უზრუნველყოფის ხარჯი	(11,634)	(20,598)
ქონების დაზღვევა	(9,948)	(10,007)
წარმომადგენლობითი ხარჯები	(4,644)	(7,197)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	(55,898)	(44,944)
	(611,449)	(548,155)

*აუდიტორული მომსახურების ხარჯმა 2021 წელს შეადგინა 52,930 ლარი (2020: 49,560 ლარი).

9. ფული და ფულის ეკვივალენტები

	31 დეკემბერი 2021	31 დეკემბერი 2020
ფული სალაროში	3,037,572	2,675,453
ფული მიმდინარე საბანკო ანგარიშებზე	242,821	459,681
შეზღუდული ფული	50,758	53,469
	3,331,151	3,188,603

კომპანიის არცერთი ნაშთი არ არის ვადაგადაცილებული. ბანკში არსებული ნაშთებისთვის ზარალის რეზერვი არ აღიარებულა, მისი მოკლევადიანი ხასიათის გამო.

10. გაცემული სესხები

	31 დეკემბერი 2021	31 დეკემბერი 2020
ძირი	58,498,632	46,720,509
პროცენტი	628,245	510,724
გაუფასურების ანარიცხი	(107,921)	(88,723)
	59,018,956	47,142,510

გაცემული სესხების რეალური ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენს 59,317,092 ლარს. სხვაობა საბალანსო და რეალურ ღირებულებას შორის წარმოადგენს 298,136 ლარს. 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით საბალანსო და რეალური ღირებულება ერთმანეთისგან არსებითად არ განსხვავდებოდა.

გაცემული სესხების სამართლიანი ღირებულება ეფუძნება მომავალში მოსალოდნელი მისაღები საპროგნოზო ფულადი ნაკადებს, რომლებიც დისკონტირებულია მსგავსი საკრედიტო რისკისა და დარჩენილი დაფარვის ვადის მქონე ახალი ინსტრუმენტებისთვის დადგენილი საპროცენტო განაკვეთებით. დისკონტირების განაკვეთები დამოკიდებულია ვალუტაზე, ინსტრუმენტის დაფარვის ვადაზე და კონტრაქტის საკრედიტო რისკზე.

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით პორტფელის განაწილება გაცემული სესხების სახეობების მიხედვით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	მთლიანი თანხა	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	მთლიანი ECL
ოქროთი უზრუნველყოფილი სესხები	59,063,618	(52,339)	(6,862)	(14,182)	(73,383)
არაუზრუნველყოფილი სესხები	63,259	-	-	(34,538)	(34,538)
	59,126,877	(52,339)	(6,862)	(48,720)	(107,921)

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

10. გაცემული სესხები (გაგრძელება)

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით პორტფელის განაწილება გაცემული სესხების სახეობების მიხედვით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	მთლიანი თანხა	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	მთლიანი ECL
ოქროთი უზრუნველყოფილი სესხები	47,165,877	(42,484)	(4,700)	(5,885)	(53,069)
არაუზრუნველყოფილი სესხები	65,356	-	-	(35,654)	(35,654)
	47,231,233	(42,484)	(4,700)	(41,539)	(88,723)

ინფორმაცია კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხის შესახებ 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

ოქროთი უზრუნველყოფილი სესხები	მთლიანი თანხა	ECL	წმინდა თანხა	ECL %
- არა ვადაგადაცილებული	54,841,768	(44,042)	54,797,726	0.08%
- 30 დღე ვადაგადაცილება	2,727,009	(8,297)	2,718,712	0.30%
- 31-60 დღე ვადაგადაცილება	775,648	(6,862)	768,786	0.88%
- 61-ზე მეტდღიანი ვადაგადაცილება	719,193	(14,182)	705,011	1.97%
	59,063,618	(73,383)	58,990,235	0.12%

არაუზრუნველყოფილი სამომხმარებლო სესხები	მთლიანი თანხა	ECL	წმინდა თანხა	ECL %
- 61-ზე მეტდღიანი ვადაგადაცილება	63,259	(34,538)	28,721	54.60%
	63,259	(34,538)	28,721	54.60%

ინფორმაცია კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხის შესახებ 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

ოქროთი უზრუნველყოფილი სესხები	მთლიანი თანხა	ECL	წმინდა თანხა	ECL %
- არა ვადაგადაცილებული	43,973,245	(35,294)	43,937,951	0.08%
- 30 დღე ვადაგადაცილება	2,362,940	(7,190)	2,355,750	0.30%
- 31-60 დღე ვადაგადაცილება	531,241	(4,700)	526,541	0.88%
- 61-ზე მეტდღიანი ვადაგადაცილება	298,451	(5,885)	292,566	1.97%
	47,165,877	(53,069)	47,112,808	0.11%

არაუზრუნველყოფილი სამომხმარებლო სესხები	მთლიანი თანხა	ECL	წმინდა თანხა	ECL %
- 61-ზე მეტდღიანი ვადაგადაცილება	65,356	(35,654)	29,702	54.55%
	65,356	(35,654)	29,702	54.55%

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

10. გაცემული სესხები (გაგრძელება)

გაუფასურების რეზერვის ცვლილება 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	
	12-თვიანი ECL	სრული ECL- არა საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	სრული ECL- საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	სულ
1 იანვარი 2021	42,484	4,700	41,539	88,723
ახალი გაცემული სესხები	63,976	-	-	63,976
გადატანა პირველ ეტაპზე	8,690	(4,952)	(3,738)	-
გადატანა მეორე ეტაპზე	(130,347)	130,347	-	-
გადატანა მესამე ეტაპზე	-	(108,415)	108,415	-
დაფარული სესხები	(132,630)	(6,416)	(4,699)	(143,745)
წლის მანძილზე ჩამოწერილი სესხები	-	-	(39,595)	(39,595)
ადრე ჩამოწერილი სესხებიდან	-	-	17,800	17,800
მიღებული თანხები	-	-	-	-
საკრედიტო რისკის ცვლილებით	200,166	(8,402)	(71,002)	120,762
გამოწვეული ცვლილებები	52,339	6,862	48,720	107,921
31 დეკემბერი 2021	52,339	6,862	48,720	107,921

გაუფასურების რეზერვის ცვლილება 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	
	12-თვიანი ECL	სრული ECL- არა საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	სრული ECL- საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	სულ
1 იანვარი 2020	4,582	369	37,570	42,521
ახალი გაცემული სესხები	53,907	-	-	53,907
გადატანა პირველ ეტაპზე	7,880	(4,451)	(3,429)	-
გადატანა მეორე ეტაპზე	(117,752)	117,752	-	-
გადატანა მესამე ეტაპზე	-	(92,304)	92,304	-
დაფარული სესხები	(611)	(81)	(218)	(910)
წლის მანძილზე ჩამოწერილი სესხები	-	-	(4,193)	(4,193)
ადრე ჩამოწერილი სესხებიდან	-	-	13,940	13,940
მიღებული თანხები	-	-	-	-
საკრედიტო რისკის ცვლილებით	94,478	(16,585)	(94,435)	(16,542)
გამოწვეული ცვლილებები	42,484	4,700	41,539	88,723
31 დეკემბერი 2020	42,484	4,700	41,539	88,723

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“
 ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის
 (ლარში)

10. გაცემული სესხები (გაგრძელება)

გაცემული სესხების მთლიან თანხებში ცვლილება 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	
	12-თვიანი ECL	სრული ECL- არა საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	სრული ECL- საკრედიტო რისკით გაუფასურებულ ო	სულ
1 იანვარი 2021	46,336,185	531,240	363,808	47,231,233
ახალი გაცემული სესხები	114,171,837	-	-	114,171,837
გადატანა პირველ ეტაპზე	4,742,216	(3,517,100)	(1,225,116)	-
გადატანა მეორე ეტაპზე	(8,499,005)	8,499,005	-	-
გადატანა მესამე ეტაპზე	(71,356)	(3,365,670)	3,437,026	-
დაფარული სესხები	(98,443,334)	(1,533,803)	(2,188,489)	(102,165,626)
წლის მანძილზე ჩამოწერილი სესხები	-	-	(39,595)	(39,595)
საკურსო სხვაობით გამოწვეული ცვლილება	(96,955)	(1,069)	27,052	(70,972)
31 დეკემბერი 2021	58,139,588	612,603	374,686	59,126,877

გაცემული სესხების მთლიან თანხებში ცვლილება 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	
	12-თვიანი ECL	სრული ECL- არა საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	სრული ECL- საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	სულ
1 იანვარი 2020	37,707,132	338,742	321,471	38,367,345
ახალი გაცემული სესხები	109,823,536	-	-	109,823,536
გადატანა პირველ ეტაპზე	3,881,981	(3,019,041)	(862,940)	-
გადატანა მეორე ეტაპზე	(7,645,979)	7,645,979	-	-
გადატანა მესამე ეტაპზე	(138,365)	(2,648,294)	2,786,659	-
დაფარული სესხები	(97,649,639)	(1,790,012)	(1,893,777)	(101,333,428)
წლის მანძილზე ჩამოწერილი სესხები	-	-	(4,193)	(4,193)
ადრე ჩამოწერილი სესხებიდან მიღებული თანხები	-	-	13,941	13,941
საკრედიტო რისკის ცვლილებით გამოწვეული ცვლილებები	357,519	3,866	2,647	364,032
31 დეკემბერი 2020	46,336,185	531,240	363,808	47,231,233

ძირითადი ფაქტორები, რომელსაც კომპანია ითვალისწინებს გაცემული სესხების გაუფასურებაში არის მათი ვადაგადაცილების სტატუსი, მსესხებლის ფინანსური მდგომარეობა და უზრუნველყოფილი აქტივის საიმედოობა, არსებობის შემთხვევაში. გაცემული სესხების გაუფასურების პოლიტიკის შესახებ დეტალური ინფორმაცია მოცემულია მე-22 შენიშვნაში.

გაცემული სესხების სავალუტო ანალიზი მოცემულია მე-4 შენიშვნაში.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“
 ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის
 (ლარში)

11. სხვა აქტივები

	31 დეკემბერი 2021	31 დეკემბერი 2020
მოთხოვნები ფულადი გზავნილებიდან	138,919	115,278
სხვა	16,585	7,941
	155,504	123,219

12. საგადასახადო აქტივები/ვალდებულებები

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის მიხედვით, კომპანიამ გადასახადები უნდა გადაიხადოს გაერთიანებულ ანგარიშზე. შედეგად, კომპანია წარადგენს საგადასახადო აქტივსა და ვალდებულებას ნეტო ღირებულებით. 2021 და 2020 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით საგადასახადო ვალდებულებამ და აქტივმა შეადგინა 274,055 ლარი და 78,965 ლარი, შესაბამისად.

13. გადავადებული საგადასახადო აქტივი

	2021	2020
1 იანვარი	120,260	89,289
აღიარებული მოგება		
საგადასახადო სარგებელი	37,751	30,971
31 დეკემბერი	158,011	120,260

ფასს-ებსა და საქართველოს საგადასახადო კოდექსს შორის არსებული სხვაობები იწვევს დროებით სხვაობებს ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისა და საგადასახადო ბაზების მიხედვით არსებულ აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებს შორის.

დროებითი სხვაობები 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	აქტივები	ვალდებულებები	ნეტო	აღიარებული მოგებაში ან ზარალში
	2021	2021	2021	2021
გაცემული სესხები	29,663	-	29,663	24,135
აქტივების გამოყენების უფლება	-	(138,625)	(138,625)	9,629
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	11,667	-	11,667	818
სუბორდინირებული და სხვა მიღებული სესხები	67,849	-	67,849	(1,790)
საიჯარო ვალდებულებები	187,457	-	187,457	4,959
საგადასახადო აქტივი/(ვალდებულება)	296,636	(138,625)	158,011	37,751
გადასახადის გადაფარვა	(138,625)	138,625	-	-
წმინდა საგადასახადო აქტივი	158,011	-	158,011	37,751

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“
 ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის
 (ლარში)

12. გადავადებული საგადასახადო აქტივი (გაგრძელება)

დროებითი სხვაობები 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	აქტივები	ვალდებულებები	ნეტო	აღიარებული მოგებაში ან ზარალში
	2020	2020	2020	2020
გაცემული სესხები	5,528	-	5,528	11,906
აქტივების გამოყენების უფლება	-	(148,254)	(148,254)	55,505
პირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	10,849	-	10,849	6,176
სუბორდინირებული და სხვა მიღებული სესხები	69,639	-	69,639	(6,645)
საიჯარო ვალდებულებები	182,498	-	182,498	(35,971)
საგადასახადო აქტივი/(ვალდებულება)	268,514	(148,254)	120,260	30,971
გადასახადის გადაფარვა	(148,254)	148,254	-	-
წმინდა საგადასახადო აქტივი	120,260	-	120,260	30,971

მოგების გადასახადის ხარჯი შეიძლება წარდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	2021	2020
მიმდინარე მოგების გადასახადის ხარჯი	(620,885)	(349,020)
დროებითი სხვაობების ეფექტი	37,751	30,971
	(583,134)	(318,049)

რეკონსილაცია ფაქტიურ და მოსალოდნელ მოგების გადასახადებს შორის:

	2021	2020
მოგება დაზევრამდე	4,376,054	2,227,808
მოგების გადასახადის პროცენტი	15%	15%
თეორიული მოგების გადასახადი	(656,408)	(334,171)
მუდმივი სხვაობების წარმოქმნა და ამობრუნება	73,274	16,122
	(583,134)	(318,049)

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

14. იჯარები

კომპანიას იჯარით აღებული აქვს საოფისე და საარქივო ფართები. ყველა აქტივის საიჯარო გადასახდელი არის ფიქსირებული. საიჯარო გადასახდელები წარმოდგენილია როგორც ლარში, ისე აშშ დოლარში. იჯარების ვადიანობა განსაზღვრულია 2-დან 5 წლამდე 2021 და 2020 წლისთვის. იჯარების ზღვრული საპროცენტო განაკვეთი 2021 წლისთვის შეადგენდა წლიურ 6.99%-14.71%-ს (2020: 7.52%-12.36%-ს) იჯარების ვადიანობისა და ვალუტების მიხედვით.

აქტივების გამოყენების უფლება შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	საოფისე ფართები	სხვა	სულ
31 დეკემბერი 2019	1,341,369	17,027	1,358,396
ღირებულების ზრდა სახელშეკრულებო პირობების არსებითი ცვლილებების გამო	58,604	-	58,604
ცვეთა	(423,922)	(4,716)	(428,638)
31 დეკემბერი 2020	976,051	12,311	988,362
შემოსვლა	95,142	8,109	103,251
ღირებულების ზრდა სახელშეკრულებო პირობების არსებითი ცვლილებების გამო	200,517	3,129	203,646
ცვეთა	(367,361)	(3,734)	(371,095)
31 დეკემბერი 2021	904,349	19,815	924,164

საიჯარო ვალდებულება შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	საოფისე ფართები	სხვა	სულ
31 დეკემბერი 2019	1,438,452	18,009	1,456,461
ღირებულების ზრდა სახელშეკრულებო პირობების არსებითი ცვლილებების გამო	58,604	-	58,604
საპროცენტო ხარჯი	110,159	1,992	112,151
საიჯარო გადასახდელები	(521,270)	(6,214)	(527,484)
იჯარასთან დაკავშირებული შეღავათები*	(54,057)	-	(54,057)
საკურსო სხვაობა	170,978	-	170,978
31 დეკემბერი 2020	1,202,866	13,787	1,216,653
შემოსვლა	95,142	8,108	103,250
ღირებულების ზრდა სახელშეკრულებო პირობების არსებითი ცვლილებების გამო	200,517	3,129	203,646
საპროცენტო ხარჯი	145,755	2,000	147,755
იჯარასთან დაკავშირებული შეღავათები*	(15,909)	-	(15,909)
საიჯარო გადასახდელები	(441,990)	(5,339)	(447,329)
საკურსო სხვაობა	41,644	-	41,644
31 დეკემბერი 2021	1,228,025	21,685	1,249,710

* პანდემიასთან დაკავშირებით, კომპანიამ მეიჯარისგან მიიღო საიჯარო კონცესია საიჯარო გადასახდელის პატიების სახით (ხელშეკრულებით განსაზღვრული საიჯარო გადასახდელის შემცირება). საიჯარო კონცესიის პირობებმა დააკმაყოფილეს ფასს 16-ში შესული ცვლილებების მიხედვით შემოთავაზებული პრაქტიკული ხასიათის გამარტივებული მიდგომის გამოყენების ყველა კრიტერიუმი. პრაქტიკული ხასიათის გამარტივებული მიდგომის მოთხოვნების გამოყენების შედეგად 2021 წლისთვის საიჯარო ვალდებულებები შემცირდა 15,909 ლარით (2020: 54,057 ლარით). აღნიშნული ცვლილების ეფექტი კი აისახა მოგება-ზარალში სხვა შემოსავლის სახით იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა საიჯარო გადასახდელების შემცირება.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარიში)

15. პირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები

ისტორიული ღირებულება	მიწა და შენობები	კომპიუტერული აღჭურვილობა	სატრანსპორტო საშუალებები	ოჯარით აღებული ქონების კეთილმოწყობა	ავტო, ოფისის აღჭურვილობა და სხვა პირითადი საშუალებები	სულ პირითადი საშუალებები	არამატერიალური აქტივები
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	465,089	299,270	38,747	260,894	422,622	1,486,622	173,553
მატება	-	-	-	-	47,842	47,842	-
კლება	-	-	-	-	-	-	-
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	465,089	299,270	38,747	260,894	470,464	1,534,464	173,553
მატება	-	48,488	-	22,956	35,761	107,205	-
კლება	-	-	-	-	-	-	-
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	465,089	347,758	38,747	283,850	506,225	1,641,669	173,553
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	(133,993)	(194,912)	(17,100)	(160,600)	(317,857)	(824,462)	(94,094)
მატება	(22,153)	(30,082)	(10,451)	(36,734)	(52,319)	(151,739)	(17,347)
კლება	-	-	-	-	-	-	-
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	(156,146)	(224,994)	(27,551)	(197,334)	(370,176)	(976,201)	(111,441)
მატება	(22,153)	(25,939)	(3,952)	(14,907)	(35,021)	(101,972)	(17,347)
კლება	-	-	-	-	-	-	-
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	(178,299)	(250,933)	(31,503)	(212,241)	(405,197)	(1,078,173)	(128,788)
წმინდა საბალანსო ღირებულება							
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	308,943	74,276	11,196	63,560	100,288	558,263	62,212
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	286,790	96,825	7,244	71,609	101,028	563,496	44,865

2021 და 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის უძრავი ქონება წარჩენი ღირებულებებით 284,326 ლარი და 308,943 ლარი, შესაბამისად, არის ჩადებული უზრუნველყოფაში ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ არსებულ სასესხო ვალდებულებებისთვის.

პირითადი საშუალებების ისტორიული ღირებულება, რომლებსაც კომპანია იყენებს საოპერაციო საქმიანობაში, მაგრამ არის სრულად გაცვეთილი, შეადგენს 682,201 ლარს (2020: 573,585 ლარი).

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

16. სუბორდინირებული და სხვა მიღებული სესხები

მიღებული სესხები გამსესხებლების მიხედვით 2021 და 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2021	31 დეკემბერი 2020
ფინანსური ინსტიტუტები	37,736,392	28,130,109
დამფუძნებლები	9,343,824	10,120,076
სუბორდინირებული სესხები დამფუძნებლებისგან*	3,878,450	4,101,334
სხვა დაკავშირებული მხარეები	1,439,524	1,510,638
სხვა იურიდიული პირები	-	136,818
	52,398,190	43,998,975

* სუბორდინირებული სესხები წარმოდგენილია აშშ დოლარში. სესხის ვადა განსაზღვრულია 2028 წლის 31 დეკემბრამდე. საპროცენტო განაკვეთი შეადგენს 12%-ს. გაკოტრების შემთხვევაში აღნიშნული სესხის ძირისა და პროცენტის გადახდები ნაკლებ უპირატესია, ვიდრე სხვა კრედიტორებთან არსებული დავალიანების გადახდა.

2021 და 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური ინსტიტუტებიდან მიღებული სესხები ოდენობით 36,432,866 ლარი და 28,094,630 ლარი უზრუნველყოფილია გაცემული სესხების მოთხოვნის თანხებით. ხოლო ასევე ფინანსური ინსტიტუტებიდან მიღებული სესხები ოდენობით 1,303,527 ლარი და 35,479 ლარი 2021 და 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, შესაბამისად, უზრუნველყოფილია კომპანიის კუთვნილი მიწით, მასზე არსებული შენობა-ნაგებობებითა და დამფუძნებელთა თავდებობებით.

მიღებული სესხები გამსესხებლებისა და სესხის პირობების მიხედვით 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	დაფარვის თარიღი	საპროცენტო განაკვეთი (%)	ვალუტა	ექვივალენტი ლარში
ფინანსური ინსტიტუტებისგან :				
	დეკემბერი 2022	14.5	ლარი	33,240,811
	მარტი - აპრილი 2024	11.4-11.5 *	ლარი	1,303,526
	ივნისი 2023	13.5	ლარი	3,192,055
იურიდიული პირებისგან :				
	მარტი 2023	7	აშშ დოლარი	255,945
	დეკემბერი 2022	14	ლარი	1,183,579
ფიზიკური პირებისგან :				
	სექტემბერი 2022 - ივნისი 2041	7-12	აშშ დოლარი	7,250,692
დამფუძნებლები	დეკემბერი 2028	12	აშშ დოლარი	3,878,450
სუბორდინირებული სესხები	ივლისი 2022 - სექტემბერი 2024	14	ლარი	1,520,876
დამფუძნებლებისგან	აპრილი 2022 - სექტემბერი 2024	12	ევრო	572,256
				52,398,190
მათ შორის:				
ძირი				51,876,121
პროცენტი				522,069
				52,398,190

* აღნიშნული სესხის ხელშეკრულების მიხედვით 2022 წლის 4 აპრილიდან სესხის საპროცენტო განაკვეთი იცვლება და შეადგენს 4.30% - 4.60% + რეფინანსირების განაკვეთი.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

16. მიღებული სესხები (გაგრძელება)

მიღებული სესხები გამსესხებლებისა და სესხის პირობების მიხედვით 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	დაფარვის თარიღი	საპროცენტო განაკვეთი (%)	ვალუტა	ექვივალენტი ლარში
ფინანსური ინსტიტუტებისგან :				
	აგვისტო 2021	5.75%+რეფინანსირების განაკვეთი	ლარი	28,094,630
	აპრილი 2021	4.5%+რეფინანსირების განაკვეთი	ლარი	35,479
იურიდიული პირებისგან :				
	მაისი 2021	5-6	აშშ დოლარი	136,817
	მარტი 2022	7	აშშ დოლარი	1,468,596
	დეკემბერი 2021	14	ლარი	42,043
ფიზიკური პირებისგან :				
დამფუძნებლები	სექტემბერი 2021 - სექტემბერი 2038	7-12	აშშ დოლარი	8,315,218
სუბორდინირებული სესხები დამფუძნებლებისგან		12	აშშ დოლარი	4,101,334
დამფუძნებლები	ივნისი 2021 - ოქტომბერი 2021	14	ლარი	1,147,991
დამფუძნებლები	სექტემბერი 2021 - აპრილი 2022	12	ევრო	656,867
				43,998,975
მათ შორის:				
ძირი				43,499,212
პროცენტი				499,763
				43,998,975

კომპანიას გააჩნია არაფინანსური შეზღუდვები ფინანსური ინსტიტუტებისგან მიღებულ სესხებზე. კომპანიას აქვს მუდმივი კომუნიკაცია მსესხებლებთან მიცემულ შეზღუდვებთან დაკავშირებით. კომპანიის განცხადებით, 2021 და 2020 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანია აკმაყოფილებს ყველა მის არაფინანსურ შეზღუდვას.

მიღებულ სესხებში მომხდარი ფულადი და არაფულადი ცვლილებები 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	ფინანსური ინსტიტუტები	სუბორდინირებული და სხვა დამფუძნებლებისგან მიღებული სესხები	სხვა დაკავშირებული მხარეები	სხვა იურიდიული პირები	სულ
31 დეკემბერი 2020	28,130,109	14,221,410	1,510,638	136,818	43,998,975
ფულადი მოძრაობა					
მიღებული სესხები, წმინდა	9,555,129	(256,772)	(134,896)	(132,396)	9,031,065
სესხის პროცენტის დაფარვა	(4,621,763)	(1,305,974)	(133,155)	(8,211)	(6,069,103)
არაფულადი მოძრაობა:					
სესხის პროცენტის დარიცხვა	4,655,410	1,295,643	135,824	5,092	6,091,969
საკუროს სხვაობა	17,507	(732,033)	61,113	(1,303)	(654,716)
31 დეკემბერი 2021	37,736,392	13,222,274	1,439,524	-	52,398,190

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

16. მიღებული სესხები (გაგრძელება)

მიღებულ სესხებში მომხდარი ფულადი და არაფულადი ცვლილებები 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	ფინანსური ინსტიტუტები	სუბორდინირებული და სხვა დამფუძნებლებისგან მიღებული სესხები	სხვა დაკავშირებული მხარეები	სხვა იურიდიული პირები	სულ
31 დეკემბერი 2019	26,274,946	10,936,812	1,637,048	113,304	38,962,110
ფულადი მოძრაობა					
მიღებული სესხები, წმინდა	1,841,038	1,945,484	(117,903)	5,432	3,674,051
სესხის პროცენტის დაფარვა	(3,861,170)	(1,340,154)	(106,768)	(57,928)	(5,366,020)
არაფულადი მოძრაობა:					
სესხის პროცენტის დარიცხვა	3,838,384	1,173,821	106,280	60,298	5,178,783
საკურსო სხვაობა	36,911	1,505,447	(8,019)	15,712	1,550,051
31 დეკემბერი 2020	28,130,109	14,221,410	1,510,638	136,818	43,998,975

17. საწესდებო კაპიტალი

მეწილეები	%	31 დეკემბერი, 2021 და 2020 წლები
გელა რიაზუხა	58.55%	1,504,606
შოთა გედენიძე	24.45%	628,311
გოჩა სებისკვერამე	17.00%	436,862
	100.00%	2,569,779

2021 და 2020 წლის პერიოდში საწესდებო კაპიტალში ცვლილება არ განხორციელებულა. 2021 წლის განმავლობაში კომპანიამ გამოაცხადა და გასცა დივიდენდი 528,555 ლარის ოდენობით. 2020 წლის განმავლობაში კომპანიას არ გაუნაწილებია დივიდენდი.

18. წინა წლის რეკლასიფიკაცია

უკეთესი წარდგენის მიზნებისთვის კომპანიამ გადაწყვიტა გაეკეთებინა წინა წლის შემდეგი ნაშთების ნებაყოფლობითი რეკლასიფიკაცია:

ფინანსური ანგარიშგების მუხლი	31 დეკემბერი 2020	რეკლასიფიკაცია	31 დეკემბერი 2020 რეკლასიფიკაციის შემდგომ
მიღებული სესხები	43,998,975	(4,101,334)	39,897,641
სუბორდინირებული სესხები	-	4,101,334	4,101,334
ფინანსური ანგარიშგების მუხლი	2020	რეკლასიფიკაცია	2020 რეკლასიფიკაციის შემდგომ
საპროცენტო შემოსავალი	9,802,069	(731,612)	9,070,457
შემოსავალი ჯარიმებიდან და საკომისიოებიდან	-	731,612	731,612

19. პოტენციური ვალდებულებები

იურიდიული ვალდებულებები

კომპანიას ჩვეული საქმიანობის პროცესში აქვს სასამართლო სარჩელები და პრეტენზიები. კომპანიის ხელმძღვანელობა თვლის, რომ სარჩელებისა და პრეტენზიების შედეგად წარმოშობილ ვალდებულებებზე მაქსიმალური პასუხისმგებლობა არ იქონიებს არსებით გავლენას ფინანსურ მდგომარეობაზე ან კომპანიის მომავალ ოპერაციებზე.

საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) რეგულაციები

2018 წლის 5 ივლისს სებ-ის პრეზიდენტმა დაამტკიცა რეგულაცია მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების აქტივების კლასიფიკაციისა და შესაძლო დანაკარგების რეზერვების ფორმირების წესის შესახებ.

კომპანიის ხელმძღვანელობა აცხადებს, რომ კომპანია სრულად აკმაყოფილებს სებ-ის რეგულაციებს 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გარდა 1 კოეფიციენტისა - დაკ-ი (დაგირავებული აქტივების კოეფიციენტი). დაკ-ის ვერ დაკმაყოფილებასთან დაკავშირებით კომპანიამ მიიღო წერილი სებ-გან, რომლის მიხედვითაც დაკ-ის რეგულაციასთან შესაბამისობაში მოსაყვანად მას მიეცა ვადა არაუგვიანეს 2022 წლის 1 სექტემბრისა.

კომპანიას დაკ-ის რეგულაციის დარღვევასთან დაკავშირებით წერილი, ასევე, მიღებული აქვს 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

რეგულაციების დაკმაყოფილების შესახებ მოსაზრება ეყრდნობა დაშვებებსა და შეფასებებს, რომელიც შეიცავს კომპლექსურ მსჯელობებს მომავალ მოვლენებზე და შეიძლება განსხვავდებოდეს მარეგულირებლის მსჯელობისაგან.

საგადასახადო კანონმდებლობა

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა არის სხვადასხვაგვარად ინტერპრეტაციისა და ცვლილების საგანი. ხელმძღვანელობის მხრიდან საგადასახადო კანონმდებლობის ინტერპრეტაციები შეიძლება განსხვავდებოდეს საგადასახადო ორგანოების მიერ ინტერპრეტაციებისგან და კომპანიის ოპერაციები შეიძლება გასაჩივრდეს საგადასახადო ორგანოების მიერ. საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის მიხედვით საგადასახადო ორგანოებს შეუძლიათ მიმოიხილონ კომპანიის ოპერაციები 3 წლის მანძილზე.

საგადასახადო ვალდებულებებთან დაკავშირებული ანარიცხები აღიარდება მაშინ, როდესაც თანხის გაზომვა საიმედოდ არის შესაძლებელი. სავარაუდო ვალდებულებაზე ანარიცხი არ აღიარდება, სანამ არ მოხდება შესაბამისი შეფასება. კომპანიის ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობიდან გამომდინარე, ადგილი არ ექნება რაიმე სახის დამატებითი ვალდებულების დარიცხვას, გარდა იმისა, რაც კომპანიას თვითონ აქვს აღრიცხული შესაბამის პერიოდებში.

სესხის შეზღუდვებთან შესაბამისობა

მიღებულ სესხებთან დაკავშირებით კომპანიას მოეთხოვება გარკვეული შეზღუდვების დაკმაყოფილება. აღნიშნულ შეზღუდვებთან შეუსაბამობა კომპანიისთვის შესაძლოა იყოს უარყოფითი შედეგების მომტანი, რაც გამოიწვევს მიღებულ სესხებთან დაკავშირებული ხარჯების გაზრდას და საქმიანობის შესაძლო შეწყვეტას. კომპანია 2021 და 2020 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით აკმაყოფილებდა ყველა შეზღუდვას. დეტალური ინფორმაციისთვის იხილეთ მე-16 შენიშვნა.

20. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

დაკავშირებული მხარეები ან ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან, როგორც წარმოდგენილია ბასს 24-ში „ინფორმაცია დაკავშირებულ მხარეებზე“ წარმოადგენს:

- ა) მხარეებს, რომლებიც პირდაპირ ან არაპირდაპირ ერთი ან რამდენიმე შუამავლით: აკონტროლებენ, კონტროლდებიან ან არიან ერთობლივი კონტროლის ქვეშ კომპანიასთან (მათ შორის დამფუძნებელ კომპანიასა და ფილიალებთან); ფლობენ წილს კომპანიაში, რაც მნიშვნელოვანი გავლენის მიზეზია; და ფლობენ საერთო კონტროლს კომპანიაზე;
- ბ) კომპანიის ან მისი მშობელი საწარმოს ძირითად მმართველ პერსონალს;
- გ) (ა) ან (ბ) პუნქტში ჩამოთვლილთა ოჯახის წევრებს;

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

20. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

დ) მხარეებს, რომლებიც წარმოადგენენ (გ) ან (ზ) პუნქტში ჩამოთვლილი პირების მიერ კონტროლირებად ან ერთობლივად კონტროლირებად საწარმოებს, ან ამ პირებს მნიშვნელოვანი გავლენა აქვთ მათზე, ან ასეთ საწარმოში ხმის მიცემის უფლება პირდაპირ ან არაპირდაპირ ამ პირების ხელშია.

დაკავშირებულ მხარეებთან ყოველი შესაძლო ურთიერთობის განხილვისას ყურადღება ექცევა ამ ურთიერთობის არსს და არა უბრალოდ იურიდიულ ფორმას.

2021 წლის 31 დეკემბრისთვის დაკავშირებულ მხარეებთან ნაშთები და ტრანზაქციები შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

ფინანსური ანგარიშგების არე	შენიშვნა	დამფუძნებლები	სხვა დაკავშირებული მხარეები	სულ ფინანსური ანგარიშგების მუხლისთვის
სუბორდინირებული და სხვა მიღებული სესხები	16	13,222,274	1,439,524	52,398,190
საპროცენტო ხარჯი	5	(1,295,643)	(135,824)	(6,239,724)
საიჯარო ვალდებულება	14	(302,749)	-	(1,249,710)

2020 წლის 31 დეკემბრისთვის დაკავშირებულ მხარეებთან ნაშთები და ტრანზაქციები შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

ფინანსური ანგარიშგების არე	შენიშვნა	დამფუძნებლები	სხვა დაკავშირებული მხარეები	სულ ფინანსური ანგარიშგების მუხლისთვის
სუბორდინირებული და სხვა მიღებული სესხები	16	14,211,410	1,510,638	43,998,975
საპროცენტო ხარჯი	5	(1,170,217)	(106,280)	(5,290,934)
საიჯარო ვალდებულება	14	(284,323)	-	(1,216,653)

დირექტორების და ხელმძღვანელობის სხვა წევრების ანაზღაურება წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2021	2020
უმაღლესი ხელმძღვანელობის გასამრჯელო:		
- მოკლევადიანი გასამრჯელო, რომელიც მოიცავს ხელფასებსა და ბონუსებს	(240,143)	(147,960)

21. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

2022 წლის 1 იანვრიდან ამ ფინანსური ანგარიშგების გაცემამდე, კომპანიამ ფინანსური ინსტიტუტებისგან აიღო დამატებითი სესხები 5,089,592 ლარის წმინდა ღირებულებით. ასევე, დაფარა სესხები სხვა დაკავშირებულ მხარეებთან 976,500 ლარის წმინდა ღირებულებით.

აგრეთვე, მოხდა დამფუძნებლებისაგან დამატებითი თანხების ათვისება 1,743,299 ლარის წმინდა ღირებულებით.

2022 წლის 25 მარტს, ერთ-ერთ ფინანსურ ინსტიტუტთან არსებული საკრედიტო ხაზის ფარგლებში გაფორმებული ხელშეკრულების ლიმიტი გაიზარდა 5,000,000 ლარიდან 10,000,000 ლარამდე და ვადა გახანგრძლივდა 1 წლით, 2023 წლამდე. ხოლო 2022 წლის 7 აპრილს კიდევ ერთი ფინანსური ინსტიტუტის საკრედიტო ხაზის ხელშეკრულების ფარგლებში მოხდა ლიმიტის ზრდა 6,000,000 ლარიდან 10,000,000 ლარამდე. აღნიშნულ ხაზზე საპროცენტო განაკვეთი წარმოადგენს ფიქსირებულ 14.50%-ს. 2022 წლის 10 ივნისს ერთ-ერთ ფინანსურ ინსტიტუტთან არსებული გენერალური საკრედიტო ხაზის ფარგლებში გაფორმდა საკრედიტო ხაზის და საბანკო კრედიტის ხელშეკრულებები - ჯამური მოცულობით 3 მლნ ლარი 2 წლის ვადით. საპროცენტო განაკვეთი 2023 წლის 10 ივნისამდე წარმოადგენს ფიქსირებულ 12.50%-ს, ხოლო შემდგომ 1.5%+ საქართველოს ეროვნული ბანკის რეფინანსირების განაკვეთი, არანაკლებ 12.5%-ისა.

გარდა ამისა, კომპანიამ 2022 წელს დახურა ქუთაისში, რუსთაველის/წერეთლის 1/2-ში მდებარე ფილიალი.

21. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები (გაგრძელება)

საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის მიერ 2022 წლის 17 თებერვლის გამოცემა №14/04 „ფინანსური ორგანიზაციების მიერ კრედიტის ამოღებასთან დაკავშირებული ეთიკის კოდექსის დამტკიცების შესახებ“, რომლითაც განისაზღვრა და ჩარჩოში მოექცა ფინანსური ორგანიზაციების ქცევა კრედიტის ამოღების პროცესში. გაიწერა კონკრეტული ვალდებულებები და მოვალეობები ფინანსური ორგანიზაციებისთვის და უფლებების ფართო ჩამონათვალი მომხმარებლებისთვის. ბრძანების მიხედვით, 2022 წლის 1-ელი ივნისიდან ყველა ფინანსურ ორგანიზაციას ევალება შექმნას მომხმარებელთან, უფლებამოსილ პირთან, საკონტაქტო პირთან ან/და მომხმარებელთან დაკავშირებულ მესამე პირთან ნებისმიერი არხით, გარდა ადგილზე ვიზიტისა, კომუნიკაციის ამსახველი/დამადასტურებელი დოკუმენტაცია/ინფორმაცია და შეინახოს ის ამ დოკუმენტის/ინფორმაციის მიღებიდან მინიმუმ ორი თვის განმავლობაში.

2022 წლის 1 აპრილიდან ძალაში შევიდა საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის მიერ 2022 წლის 25 მარტს გამოცემული ბრძანება №31/04, რომლის მიხედვითაც შეიცვალა სესხის მომსახურების/უზრუნველყოფის კოეფიციენტების ზღვრები.

საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომ, 2022 წლის თებერვალში რუსეთის ფედერაციამ დაიწყო საომარი მოქმედებები უკრაინის ტერიტორიაზე, რომელიც ფართომასშტაბიან ომში გადაიზარდა. აღნიშნულმა მოვლენამ და მსოფლიოს პასუხმა რუსეთის ფედერაციის საომარ მოქმედებებზე შესაძლოა, მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს მრავალ კომპანიაზე, რომლებიც საქმიანობენ რუსეთის ან უკრაინის ტერიტორიაზე. ამ მოვლენებმა შესაძლოა მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს ისეთ კომპანიებზეც, რომელთაც აქვთ არაპირდაპირი ინტერესი (ჰყავთ მომხმარებლები, მომწოდებლები და დამფუძნებლები) რუსეთის ან უკრაინის ტერიტორიაზე. რუსეთის მთავრობისთვის, რუსული საწარმოებისთვის და რუსეთის მოქალაქე ფიზიკური პირების დაწესებულმა სანქციებმა შესაძლოა, გავლენა მოახდინოს მრავალ ფინანსურ რესურსზე წვდომაზე და ზოგადად სავაჭრო საქმიანობაზე. კომპანიას 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისთვის არ აქვს არსებითი ოპერაციები რუსეთისა და ბელორუსიის ბაზარზე მოქმედ პირებთან ან მოქალაქეებთან (აღნიშნულ ქვეყნებში რეგისტრირებულ პირებთან), რომელთაც შეეხოთ რუსეთ-უკრაინას შორის არსებული სამხედრო კონფლიქტით გამოწვეული ფინანსური თუ სხვა შეზღუდვები. შესაბამისად, ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპზე აღნიშნულ ფაქტს გავლენა არ ჰქონია. მოცემული ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისთვის კომპანია ვერ აფასებს ზემოთ აღნიშნული მოვლენების გავლენას (ან შესაძლო გავლენას) კომპანიის საქმიანობაზე.

22. ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა

ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა, რომელიც კომპანიამ გამოიყენა ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, განხილულია ქვემოთ. სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენება ხორციელდება უწყვეტად ყველა წელს, წინააღმდეგ შემთხვევაში, ამის შესახებ მითითებული იქნება წინამდებარე ანგარიშგებაში.

შეფასებისა და წარდგენის ვალუტა

ოპერაციებში კომპანია ფუნქციონალურ ვალუტად იყენებს ქართულ ლარს, რომელსაც მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს კომპანიის ოპერაციებზე. მოცემული ფინანსური ანგარიშგებისათვის შეფასების ვალუტად კომპანია იყენებს ქართულ ლარს.

ოპერაციები შეფასების ვალუტისგან განსხვავებულ ვალუტაში განიხილება, როგორც ოპერაცია უცხოურ ვალუტაში და აღირიცხება ბასს 21-ს „სავალუტო კურსების ცვლილებათა გავლენა“ მოთხოვნის შესაბამისად.

უცხოური ვალუტით განხორციელებული ოპერაციები

უცხოურ ვალუტაში ასახული მონეტარული აქტივები და ვალდებულებები გადაიანგარიშება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი ვალუტის გაცვლის ოფიციალური კურსის შესაბამისად, წლის ბოლოსათვის. კონვერტაციის დროს წარმოშობილი კურსთაშორისი სხვაობები აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშებზე. უცხოურ ვალუტაში გამოხატული შედეგები აღირიცხება ოპერაციის განხორციელების დღეს არსებული გაცვლის კურსის შესაბამისად. გადაფასება არ ეხება არამონეტარულ აქტივებსა და ვალდებულებებს.

უცხოურ ვალუტაში არსებული ნაშთების კონვერტაციისთვის გამოყენებული ბოლო გაცვლითი კურსი იყო შემდეგი:

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

22. ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

საქართველოს ეროვნული ბანკის ოფიციალური კურსი

	აშშ დოლარი	ევრო
კურსი 2021 წლის 31 დეკემბრისათვის	3.0976	3.5040
კურსი 2020 წლის 31 დეკემბრისათვის	3.2766	4.0233

ფინანსური ინსტრუმენტები

კომპანია ფინანსურ აქტივებს აღრიცხავს ფასს 9 „ფინანსური ინსტრუმენტების“ მიხედვით.

ფასს 9 მოიცავს ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციის სამ მნიშვნელოვან კატეგორიას: ამორტიზირებული ღირებულებით, რეალური ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით (FVOCI) და რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით (FVTPL).

ფინანსური აქტივები შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით.

ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარება

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები აისახება კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, როდესაც იგი ხდება ხელშეკრულების მონაწილე შესაბამის ფინანსურ ინსტრუმენტთან მიმართებაში.

თავდაპირველი აღიარებისას, ფინანსური ინსტრუმენტები ფასდება იმ დანახარჯებით დაკორექტირებული რეალური ღირებულებით, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური აქტივის შეძენასთან, ან ფინანსური ვალდებულების გამოშვებასთან, იმ ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, რომელიც შეფასებული არ არის რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

თუ გარიგების ფასი განსხვავდება რეალური ღირებულებისგან თავდაპირველი აღიარებისას, კომპანია სხვაობას ანგარიშობს შემდეგნაირად:

- თუ რეალური ღირებულება განსაზღვრულია აქტიურ ბაზარზე კოტირებული ფასით იდენტური აქტივებისთვის ან ვალდებულებისთვის ან ეფუძნება შეფასების ისეთი მეთოდის გამოყენებას, რომელიც ეყრდნობა მხოლოდ დაკვირვების ქვეშ მყოფი ბაზრებიდან მიღებულ მონაცემებს, ამ შემთხვევაში სხვაობა აისახება მოგებაში ან ზარალში თავდაპირველი აღიარებისას.
- სხვა ნებისმიერ შემთხვევაში რეალური ღირებულება დაკორექტირდება გარიგების ფასის მიხედვით, თავდაპირველი აღიარებისას რეალურ ღირებულებასა და ოპერაციის ფასს შორის სხვაობის გადავადებით. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ კომპანია ამ გადავადებულ სხვაობას აღიარებს, როგორც მოგებას ან ზარალს, როდესაც იგი იქნება გონივრულად გაზომვადი, ან როდესაც ინსტრუმენტის აღიარება არის შეწყვეტილი.

ფინანსური აქტივები

კლასიფიკაცია საწყისი აღიარებისას და შემდგომი შეფასება

საწყისი აღიარებისას ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება შემდეგი კატეგორიებიდან ერთ-ერთად: შემდგომში ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული, შემდგომში რეალური ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით (FVOCI) და შემდგომში რეალური ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით (FVTPL).

ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები არის კომპანიისთვის ყველაზე მნიშვნელოვანი კატეგორია. ფინანსური აქტივები ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით, თუ ერთდროულად კმაყოფილდება შემდეგი ორი გარემოება:

- კომპანია აქტივს ფლობს ბიზნეს-მოდელით, რომლის მიზანსაც წარმოადგენს აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად; და
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც ერთპიროვნულად წარმოადგენს ძირითადი თანხის და პროცენტის გადახდას ძირითადი თანხის დარჩენილ ნაწილზე.

22. ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

თავდაპირველი აღიარების შემდგომ ფინანსური აქტივები ფასდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის (EIR) გამოყენებით და ექვემდებარება გაუფასურებას. აქტივის აღიარების შეწყვეტის, მოდიფიცირების ან გაუფასურების შედეგად მიღებული მოგება ან ზარალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

ბიზნეს მოდელის შეფასება

ფასს 9-ის მიხედვით არსებობს 3 სახის ბიზნეს მოდელი:

- აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად: ამ ბიზნეს მოდელის მიზანია აქტივების ფლობა მათი არსებობის მანძილზე პროცენტის, ძირისა და სხვა დაკავშირებული ფულადი ნაკადების გენერირებისთვის;
- აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად, ან/და გასაყიდად: ეს ბიზნეს მოდელი წინას მსგავსია, იმ განსხვავებით, რომ კომპანიამ შეიძლება გადაწყვიტოს მისი გაყიდვა ან ლიკვიდურობის მიზნებისთვის ფლობა, სანამ აქტივს ვადა დაუდგება.
- სხვა: ყველა ის მოდელი, რომელიც არ ხვდება ზემოთ მოცემული მოდელების კრიტერიუმებში.

ბიზნეს მოდელის შეფასება მოითხოვს მსჯელობას, რომელიც დაფუძნებულია შეფასების თარიღში არსებული ფაქტებისა და გარემოებების შეფასებაზე. ბიზნეს მოდელი არ არის შეფასებული ცალკეული ფინანსური ინსტრუმენტის მიხედვით, არამედ შეფასებულია უფრო მაღალი დონის ფაქტორის - ფინანსური ინსტრუმენტის სახეობის შესაბამისად აგრეგირებული პორტფელის მიხედვით.

ბიზნეს მოდელის შეფასებისას კომპანიამ გაითვალისწინა: რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მახასიათებლები, რომ განესაზღვრა თუ, როგორ იცვლებოდა ბიზნეს მოდელი და ფინანსური ინსტრუმენტი ამ ბიზნესმოდელში; რისკები, რომლებიც ახდენს გავლენას ამ ბიზნესმოდელზე; ამ რისკების მართვის გზები და უმაღლესი ხელმძღვანელობის კომპეტენცია.

გასაყიდად ფლობილი ან მართული ფინანსური აქტივები, რომელთა მაჩვენებლები ფასდება რეალური ღირებულების საფუძველზე, შეფასებულია FVTPL-ში ასახვით, რადგან ისინი არც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებისთვის და არც ორივე - სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებისა და ფინანსური აქტივების გაყიდვისთვის არიან განკუთვნილი.

მხოლოდ ძირი თანხისა და პროცენტის გადახდა (SPPI)

თუ ფინანსური აქტივი არის ფლობილი ისეთი ბიზნეს მოდელის ფარგლებში, რომლის მიზანია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება, ან რომლის მიზანია მიიღწევა, როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებით, ისე ფინანსური აქტივების გაყიდვით, მაშინ კომპანიამ უნდა განსაზღვროს, სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები წარმოადგენს თუ არა მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტების გადახდას. SPPI-ის ტესტი ხორციელდება ერთეული ფინანსური ინსტრუმენტისთვის.

სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტების გადახდას, საბაზისო სასესხო შეთანხმების პირობების შესაბამისია. პროცენტი განისაზღვრება, როგორც ფულის დროითი ღირებულებისა და დარჩენილ ძირ თანხასთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის ანაზღაურება კონკრეტული პერიოდის განმავლობაში. ის შეიძლება ასევე ითვალისწინებდეს სესხის გაცემასთან დაკავშირებული სხვა ძირითადი რისკების (მაგალითად, ლიკვიდურობის რისკი) და დანახარჯების (მაგალითად, ადმინისტრაციულ დანახარჯებს) კომპენსაციას, რაც დაკავშირებულია დროის გარკვეულ პერიოდში ფინანსური აქტივის შენარჩუნებასთან. ასევე საბაზისო სასესხო შეთანხმების პირობების შესაბამის მოგების მარჟასაც.

იმის შეფასებისას, წარმოადგენს თუ არა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირი თანხისა და პროცენტის გადახდას, კომპანია აფასებს ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობებს. ეს წარმოადგენს იმის შეფასებას, მოიცავს თუ არა ფინანსური აქტივი სახელშეკრულებო პირობებს, რომლებიც შესაძლოა ცვლიდეს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ვადებს ან თანხებს, რომელიც არ შეესაბამება SPPI-ის პირობებს.

SPPI-ის პირობები თუ დარღვეულია, ასეთი ფინანსური აქტივები ფასდება როგორც FVTPL, მიღებული პროცენტი კი აღიარდება სხვა საპროცენტო შემოსავლად.

22. ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც შესაბამისია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარება წყდება (ე.ი. ამოღებულია კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებიდან) მაშინ, როდესაც:

- აქტივიდან მისაღები ფულადი სახსრების მიღების საკონტრაქტო უფლებებს ვადა გასდის;
- კომპანია გადასცემს ფინანსური აქტივიდან მისაღები ფულადი სახსრების საკონტრაქტო უფლებებს, ან მიიღო ვალდებულება გადაიხადოს მიღებული ფული მთლიანად მესამე მხარის მიმართ; ან (ა) გადასცემს არსებითად ყველა რისკს და აქტივზე საკუთრების უფლებას, ან (2) არსებითად არც გადასცემს და არც იტოვებს ყველა რისკსა და სარგებელს, მაგრამ გადასცემს კონტროლს აქტივზე.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ECL-ის საფუძვლები

ფასს 9 მოითხოვს ECL-ის დაანგარიშებას კომპანიის მფლობელობაში არსებული ყველა ფინანსური აქტივისთვის, რომელიც აღრიცხულია, როგორც ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ან FVOCI-ი.

ფასს 9 მოთხოვნები გაუფასურებაზე არ ეხება წილობრივ ინსტრუმენტებს.

გაუფასურების ანარიცხი ეფუძნება ECL-ს, რომელიც დაანგარიშებულია ფინანსური აქტივის წარმოქმნიდან მომავალი 12 თვის მანძილზე დეფოლტის მოხდენის შემთხვევაში, მანამ სანამ არ მოხდება საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა, რა დროსაც გაუფასურების ანარიცხი ეფუძნება ფინანსური აქტივის არსებობის მანძილზე დაანგარიშებულ ECL-ს. თუ ფინანსური აქტივი აკმაყოფილებს შემენილის ან აღიარებისთანავე გაუფასურებულის განმარტებას, გაუფასურების ანარიცხი ეფუძნება არსებობის მანძილზე დაანგარიშებულ ECL-ს.

„მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის“ (ECL) მოდელი ფასს 9-ის მიხედვით ზარალს აღრიცხავს ფინანსური აქტივის წარმოქმნისთანავე. ფასს 9-ის მიხედვით კომპანია ჯერ ცალკეულად მნიშვნელოვანი ფინანსური აქტივებისთვის განსაზღვრავს თუ არის გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება. შემდგომ კი ჯგუფურად აფასებს იმ აქტივებს, რომლებიც ცალკეულად არ არის მნიშვნელოვანი და აქტივებს, რომლებიც მნიშვნელოვანია, მაგრამ არ არის გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება გამოვლენილი მათი ცალკეულად შეფასებისას.

ჯგუფურად შეფასებული ფინანსური აქტივები (მაგ. გაცემული სესხები) დაჯგუფებულნი არიან საერთო საკრედიტო მახასიათებლების, უზრუნველყოფის სახისა და პროდუქტის სახის მიხედვით.

სამ ეტაპიანი მიდგომა

ფასს 9 წარადგენს 3 ეტაპს ფინანსური ინსტრუმენტების გაუფასურებისთვის, მათი წარმოქმნის ან შეძენის თარიღში. ეს მიდგომა შეჯამებულია ქვემოთ:

1 ეტაპი: კომპანია აღიარებს საკრედიტო ზარალის ანარიცხს 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის თანხით. ეს წარმოადგენს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილს დეფოლტის შემთხვევაში, საანგარიშგებო პერიოდიდან 12 თვის ვადაში, იმ დაშვებით, რომ თავდაპირველი აღიარების შემდეგ საკრედიტო რისკი არ გაზრდილა მნიშვნელოვნად. იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომელთა ვადიანობა 12 თვეზე ნაკლებია, დეფოლტის ალბათობა იგივეა, რაც არსებობის მანძილზე.

მე-2 ეტაპი: კომპანია აღიარებს საკრედიტო ზარალის ანარიცხს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის თანხით, იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებმაც თავდაპირველი აღიარების შემდეგ განიცადეს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა. ეს მოითხოვს ECL-ის გამოთვლას, რომელიც დაფუძნებულია ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის მანძილზე დეფოლტის მოხდენის ალბათობაზე.

ანარიცხი საკრედიტო ზარალზე ამ ეტაპზე არის უფრო მაღალი, რადგან გაზრდილია საკრედიტო რისკი და გასათვალისწინებელი პერიოდი უფრო გრძელია ვიდრე 1 ეტაპის 12 თვე. მე-2 ეტაპზე მყოფი ფინანსური ინსტრუმენტები ჯერ (ამ ეტაპისთვის) არ იგულისხმებიან გაუფასურებულად.

მე-3 ეტაპი: თუ ფინანსური ინსტრუმენტი არის გაუფასურებული, იგი გადადის მე-3 ეტაპზე. კომპანია აღიარებს გაუფასურების ზარალს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი ზარალის თანხით, ამ გაუფასურებული ფინანსური ინსტრუმენტების PD-ის 100 %-ით.

ვადაგადაცილების დღეების გათვალისწინებით, სესხების 3 ეტაპზე გადანაწილება შემდეგნაირად შეიძლება იყოს წარმოდგენილი:

22. ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

უზრუნველყოფის სახე	1 ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი
ოქროთი უზრუნველყოფილი	0-30	31-60	>61
არაუზრუნველყოფილი	0-30	31-60	>61

კომპანია ავტომატურად ანიჭებს სესხს 1 ეტაპს, სესხის გაცემის მომენტში. სესხი გადაინაცვლებს მე-2 ეტაპზე, თუ ქვემოთ მოცემული რომელიმე მოვლენას ექნება ადგილი:

- 31 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება;
- სესხის რესტრუქტურიზება;
- მესამე მხარის მიერ უზრუნველყოფილ ქონებაზე იურიდიული დავის წამოწყება;
- მსესხებლის, ან თანამსესხებლის მიმართ სარჩელის აღძვრა;
- მსესხებლის მიერ სამუშაო ადგილის დაკარგვა;
- მსესხებლის ბიზნესის დიდი წილის განადგურება;
- ბიზნესის იმ სექტორის მნიშვნელოვანი გაუარესება, სადაც საქმიანობს მსესხებელი.

სესხი გადაინაცვლებს მე-2 ეტაპიდან 1-ელ ეტაპზე, თუ:

- ვადაგადაცილება არის 0-დან 30 დღემდე;
- იმ გარემოებების გამოსწორება, რომლის გამოც სესხმა გადაინაცვლა მე-2 ეტაპზე.

გადეფოლტებული სესხები დეფოლტის მომენტში გადაინაცვლებს მე-3 ეტაპზე და მათი დაბრუნება სხვა ეტაპებზე ხდება, თუ მოხდა კრედიტუნარიანობის გაუმჯობესება და დააკმაყოფილა პირველი, ან მეორე ეტაპისთვის წაყენებული პირობები.

დეფოლტის განსაზღვრება

დეფოლტის სტატუსი გამოიყენება იმ სესხებისთვის, რომლისთვისაც ქვემოთ მოცემულ რომელიმე მოვლენას ექნება ადგილი:

- 61 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება;
- მსესხებლის ან თანამსესხებლის გარდაცვალება ან დაკარგვა;
- უზრუნველყოფის საგნის განადგურება ან დაკარგვა.

დეფოლტის განმარტება თანხედრავს ფასს 9-ის მოთხოვნებთან, 60 დღეზე მეტი ვადით გადაცილების შესახებ. კომპანია დეფოლტს აღიარებს გაუფასურებული სესხებისთვის.

გაცემული სესხის რესტრუქტურიზება

რესტრუქტურიზაციის ოპერაცია/ტრანზაქცია სრულდება არსებული სასესხო ვალდებულების ფარგლებში. კომპანიასა და მსესხებელს შორის ფორმდება შეთანხმება პირობების ცვლილების შესახებ და პროგრამულად იმავე სესხისთვის ხდება ახალი გრაფიკის აგება (გადაანგარმება).

კომპანიისთვის სესხის რესტრუქტურიზაცია რისკის ცვლილებას მაჩვენებელია. რესტრუქტურიზებული სესხები არ ექვემდებარება პირდაპირ მე-3 სტადიაში გადაყვანას, რადგან ასეთი ტიპის მოდიფიკაციები არ არის დაკავშირებული მატერიალურ ზარალთან. შესაბამისად, რესტრუქტურიზებული სესხები მე-2 სტადიაში ხვდება და პირველ სტადიაში აღარ ბრუნდება.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა

იმის განსაზღვრისას, მნიშვნელოვნად გაიზარდა თუ არა ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის მოხდენის რისკი, მისი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, კომპანია ითვალისწინებს გონივრულ და საჭირო ინფორმაციას, რომელიც შესაბამისია და ხელმისაწვდომი მიზანშეუწონელი ხარჯებისა და ძალისხმევის გარეშე. ეს მოიცავს რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებს, ანალიზს, რომელიც დაფუძნებულია კომპანიის წარსულ გამოცდილებაზე და საკრედიტო ექსპერტების შეფასებაზე, ასევე მომავლის პროგნოზირებისთვის საჭირო ინფორმაციას.

რაოდენობრივი ინფორმაცია საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ყველაზე მნიშვნელოვანი მაჩვენებელია და ეფუძნება არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობის ცვლილებას შემდეგი ორი მაჩვენებლის შედარებით:

- დარჩენილი არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობა ანგარიშგების დღეს; და
- დარჩენილი არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობა მოცემული დროის მონაკვეთში, რომლის შეფასებაც მოხდა იმ ფაქტებსა და მოვლენებზე დაყრდნობით რომელიც არსებობდა აღიარების მომენტში.

22. ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

კომპანიის აზრით საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა ხდება არაუგვიანეს 30 დღიანი ვადაგადაცილებისა.

კომპანია რეგულარულად მიმოიხილავს შემდეგ ფაქტორებს, რათა დარწმუნდეს, რომ აღნიშნული კრიტერიუმები ეფექტურია საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის მონიტორინგისას:

- კრიტერიუმებს აქვს უნარი გამოავლინოს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა დეფოლტის დადგომამდე;
- ადგილი არ აქვს დროში დამთხვევას (კრიტერიუმის მხრივ), როდესაც აქტივი ხდება 30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილების; და

არ არსებობს არასასურველი არასტაბილურობა, რომელმაც შეიძლება გამოიწვიოს გაუფასურების ზარალი 12 თვის PD-დან არსებობის მანძილის PD-ზე გადასვლის დროს.

საპროგნოზო ინფორმაცია

ფასს 9-ის მიხედვით საკრედიტო ზარალების ანარიცხი დაფუძნებულია გონივრულ და საჭირო საპროგნოზო ინფორმაციაზე, რომელიც ხელმისაწვდომია მიზანშეუწონელი ხარჯებისა და ძალისხმევის გარეშე, რომელიც მოიცავს წარსულ მოვლენებს, მიმდინარე პირობებსა და მომავალი ეკონომიკური მდგომარეობის პროგნოზებს.

კომპანია საპროგნოზო ინფორმაციას იყენებს, როგორც ფინანსური ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შესაფასებლად, ისე ECL-ის გაზომვის დროს.

კომპანიამ გამოავლინა და დაადოკუმენტირა პორტფელის საკრედიტო რისკისა და საკრედიტო ზარალების მნიშვნელოვანი მამოძრავებელი ფაქტორები, ისტორიული მონაცემების გამოყენებით, შეაფასა დეფოლტის ალბათობაზე მაკროეკონომიკური ფაქტორების ზეგავლენა და ამოღების განაკვეთი.

განაალიზდა შემდეგი მაკროეკონომიკური ფაქტორები:

- საქართველოს მშპ-ის ზრდის კოეფიციენტი;
- ინფლაციის განაკვეთი.

საპროგნოზო ინფორმაციის განჭვრეტა

კომპანია ბოლო 5 წლის ისტორიულ მონაცემებზე დაყრდნობით ყოველწლიურად აფასებს დეფოლტის ალბათობის კორელაციას მაკროეკონომიკურ ცვლადებთან (მშპ-ს ზრდა, ინფლაცია) მიმართებაში და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაანგარიშებისას ითვალისწინებს კონკრეტული მაკროეკონომიკური ცვლადის სცენარების შესახებ არსებულ საპროგნოზო ინფორმაციას მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ინფლაციასთან და მშპ-ს ზრდასთან კორელაცია არის 0.3-ზე მეტი და -0.5-ზე ნაკლები, შესაბამისად.

კომპანია იყენებს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ გამოქვეყნებულ საბაზო, ოპტიმისტურ და პესიმისტურ სცენარებს და ამათაუნ საბაზო სცენარს ანიჭებს 50%-ან ალბათობას, ხოლო ოპტიმისტურ და პესიმისტურ სცენარებს 25%-ან ალბათობებს. კომპანია იყენებს ვასილევს მოდელს საპროგნოზო ინფორმაციის კორექტირებისას, მოსალოდნელი დეფოლტის დაანგარიშების დროს.

2021 და 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არ ჰქონდა ადგილი ძლიერ კორელაციას კომპანიის დეფოლტის კოეფიციენტებსა და მაკროეკონომიკურ ფაქტორებს შორის, ამიტომ კომპანიას არ აქვს გათვალისწინებული ეს ფაქტორები მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების დაანგარიშებისას.

ECL-ის გაზომვა

ECL -ის გასაზომად გამოსაყენებელი ძირითადი საშუალებები არის ქვემოთ მოყვანილი ცვლილებების სტრუქტურა:

- დეფოლტის ალბათობა (PD);
- ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD);
- დეფოლტის რისკის პოზიცია (EAD).

აღნიშნული პარამეტრები, როგორც წესი შეფასებულია შიდა სტატისტიკური მოდელების და სხვა ისტორიული მონაცემთა ბაზის გამოყენებით. ისინი შექმნილია სამომავლო პროგნოზის ასახვის მიზნით, როგორც ზემოთ არის აღწერილი. ეს ცვლადები (EAD-ის გარდა) დაანგარიშებულია ყოველწლიურად. EAD განახლდება ყოველთვის, როდესაც ხდება სესხის გაუფასურების ანარიცხის კალკულაცია.

22. ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)**დეფოლტის ალბათობა (PD)**

PD მაჩვენებლები არის მაჩვენებლები კონკრეტული თარიღისთვის და გამოითვლება სტატისტიკური რეიტინგის მოდელების მიხედვით.

იმ შემთხვევაში, თუ მსესხებელი ან სესხი მიგრირდება რეიტინგების კატეგორიებს შორის, აღნიშნულმა შესაძლოა, გამოიწვიოს ცვლილება შესაბამისი PD-ს შეფასებისას. PD-ს შეფასება ხდება საკონტრაქტო ვადის შესაბამისად წინასწარი გადახდის კოეფიციენტის გათვალისწინებით.

დეფოლტის ალბათობის განსაზღვრისთვის კომპანია იყენებს ბოლო 5 წლის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) სტატისტიკას ასეთის არსებობის შემთხვევაში, მაგრამ არანაკლებ 2 წლისა. ეს მაჩვენებელი დაანგარიშდება ცალ-ცალკე ყველა სეგმენტისთვის და გამოითვლება სასესხო პორტფელის მიმართ მიგრაციის მატრიცის მისადაგებით, რომელიც გვიჩვენებს სასესხო პორტფელის ერთი კალათიდან მეორე კალათაში გადასვლების ალბათობას. მიგრაციის მატრიცა იყოფა შემდეგ კალათებად:

კალათი	ვადაგადაცილებული დღეები	რესტრუქტურისაციის სტატუსი	ეტაპი
1	დახურული		
2	0	არა	I
3	1-30	არა	I
4	31-60	არა	II
5	>61	დიახ	III

კომპანიის მიერ გაცემულ სესხს დეფოლტის შემთხვევაში უპირობოდ ენიჭება 100%-იანი ალბათობა.

ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD)

LGD გამოიყენება მოსალოდნელი დანაკარგის მოცულობის განსაზღვრისთვის, რომელიც შეიძლება წარმოიშვას დეფოლტის შემთხვევაში. ამ მაჩვენებლის გამოსათვლელად გამოიყენება ბოლო 5 წლის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) განმავლობაში გადუფოლტებული სესხები და ამ სესხებზე დეფოლტის მომენტიდან საანგარიშგებო პერიოდამდე განხორციელებული თანხის შემოდინებები წლის ჭრილში.

ფულადი ნაკადები დისკონტირდება სეგმენტის საშუალო შეწონილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით, რომელიც არ უნდა აღემატებოდეს კანონმდებლობით დადგენილ ზღვარს. ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში დაანგარიშდება ცალ-ცალკე ყველა სეგმენტისთვის.

დეფოლტის რისკის პოზიცია (EAD)

EAD წარმოადგენს ფინანსური აქტივის არსებობის მანძილზე საკრედიტო რისკის ზეგავლენის შეფასებას, პოტენციური დეფოლტის მოხდენის მომენტში. ეს წარმოადგენს მიუღებელ ფულად ნაკადებს დეფოლტის მომენტში, წინსწრებით დაფარვების, პროცენტის დაფარვებისა და EIR-ით დისკონტირებული დარიცხვების გათვალისწინებით, რომელიც არ უნდა აღემატებოდეს რეგულაციით დადგენილს.

დეფოლტში მყოფი რისკის პოზიცია დაანგარიშდება ყველა სეგმენტისთვის ცალ-ცალკე და გამოიყენება პორტფელის იმ მოცულობის განსაზღვრისთვის, რომელიც შესაძლოა დაექვემდებაროს საკრედიტო რისკს დეფოლტის მომენტში. ეს მაჩვენებელი დაანგარიშდება მიმდინარე სესხის თანხიდან მოსალოდნელი ცვლილებების გათვალისწინებით იმ დაშვებაზე დაყრდნობით, რომ დეფოლტი ხდება წლის შუა პერიოდში. მოსალოდნელ ცვლილებებში იგულისხმება გრაფიკით გათვალისწინებული ძირის დაფარვები ვადაგადაცილების მომენტამდე, პროცენტის დარიცხვები ვადაგადაცილების მომენტიდან დეფოლტამდე.

გამოთვლაში ასევე მონაწილეობს ისტორიულ მონაცემებზე დაყრდნობით დათვლილი სესხის წინსწრებით დაფარვის კოეფიციენტი, რომელიც ამცირებს არსებული სესხის ბალანსს დეფოლტის დადგომამდე (იგი გამოთვლაში მონაწილეობს იმ შემთხვევაში თუ სესხის საშუალო ვადიანობა აღემატება 12 თვეს). დეფოლტში მყოფი რისკის პოზიციის დათვლა ხდება სეგმენტის საშუალო საკონტრაქტო ვადიანობის განმავლობაში, თითოეულ წელს ცალ-ცალკე.

22. ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

საპროცენტო შემოსავლის აღიარება გაუფასურებული სესხებისთვის

ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, რომლებიც იმყოფება 1-ელ და მე-2 ეტაპზე, კომპანია საპროცენტო შემოსავალს არიცხავს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის (EIR) გამოყენებით მთლიან საბალანსო თანხაზე. მე-3 ეტაპზე არსებული ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის საპროცენტო შემოსავალი დაიანგარიშება EIR-ის გამოყენებით, სესხების ამორტიზებული ღირებულებაზე (ე.ი. მთლიანი საბალანსო თანხა შემცირებული საკრედიტო ზარალის ანარიცხით). იმ ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, რომლებიც კლასიფიცირებულია, როგორც შესყიდვის ან წარმოქმნის მომენტში გაუფასურებული, საპროცენტო შემოსავალი ერიცხებათ EIR-ის გამოყენებით, ამორტიზებულ ღირებულებაზე.

ფინანსური ვალდებულებები

ფასს 9-ის მიხედვით ფინანსური ვალდებულებები უნდა დაკლასიფიცირდეს შემდეგი კატეგორიებიდან ერთ-ერთით: „რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით“ და „სხვა ფინანსურ ვალდებულებებად“. კომპანიამ შეაფასა რომელი ბიზნეს მოდელი იყო ყველაზე შესაბამისი მისთვის და ყველა ფინანსური ვალდებულება დაკლასიფიცირდა, როგორც „სხვა ფინანსური ვალდებულებები“.

კომპანიის სხვა ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სხვა ვალდებულებებს, საიჯარო ვალდებულებებსა და მიღებულ სესხებს.

სხვა ფინანსური ვალდებულებები საწყისი აღიარებისას შეფასებულია რეალური ღირებულებით დამატებული გარიგების ის დანახარჯები, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური ვალდებულებების გამოშვებასთან. მსგავსი პროცენტის მატარებელი ვალდებულებები შემდგომში აღრიცხულია ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, რომელიც უზრუნველყოფს მუდმივი განაკვეთით ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებაზე საპროცენტო ხარჯის დარიცხვას. ნებისმიერი ფინანსური ვალდებულებისთვის საპროცენტო ხარჯი მოიცავს საწყის გარიგების ხარჯებს და ნებისმიერ დამატებით გადასახდელს ვალდებულების გამოსყიდვისთვის.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების დანეტება

კომპანია ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებს ანეტებს მაშინ, როდესაც ურთიერთჩათვლა იურიდიულად არ არის შეზღუდული და კომპანია გეგმავს ანგარიშსწორებას ნეტო საფუძველზე ან ფინანსური აქტივის მიღებას და ვალდებულების დაფარვას გეგმავს ერთგვაროვნად.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

კომპანია წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას, როდესაც კონტრაქტიდან წარმომდგარი ფულადი ნაკადების მიღების უფლება იწურება, ან ეს უფლება კონტრაქტის საფუძველზე გადაეცემა სხვა მხარეს მფლობელობის უფლებასთან დაკავშირებულ ყველა რისკსა და სარგებელთან ერთად. ნებისმიერი წილი გადაცემულ ფინანსურ აქტივში, რომელიც უნარჩუნდება კომპანიას, მის მიერ აღიარდება, როგორც ცალკეული აქტივი ან ვალდებულება.

კომპანია ფინანსური ვალდებულებების აღიარებას წყვეტს მაშინ, როდესაც ვალდებულება სრულდება, უქმდება, ან გასდის ვადა. სადაც არსებული ფინანსური ვალდებულება ენაცვლება მეორეს იმავე მსესხებლის მიმართ მნიშვნელოვნად განსხვავებული პირობებით, ან არსებული ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება ან მოდიფიკაცია ითვლება თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტად და ახალი ვალდებულების აღიარებად და სხვაობა საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ, ან გადასახდელ ანაზღაურებას შორის აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

რეალური ღირებულებით შეფასება

ფასს 7-იმ ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებებისთვის, რომლებიც შეფასებულია რეალური ღირებულებით მოითხოვს რეალური ღირებულების იერარქიის მიხედვით გაშიფვრას. რეალური ღირებულების იერარქიები:

- **დონე 1:** მოქმედ ბაზრებზე არსებული იდენტური აქტივების კვოტირებული ფასები;
- **დონე 2:** სხვა, კვოტირებული ფასებისგან განსხვავებული, 1-ელ დონეში შემავალი ინფორმაცია, რომლებზეც შესაძლებელია პირდაპირი (ფასები) ან არაპირდაპირი (ფასებიდან გამომდინარე) გზებით დაკვირვების განხორციელება; და
- **დონე 3:** ინფორმაცია, რომლის გადამოწმება შეუძლებელია ბაზარზე დაკვირვებით.

22. ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

რეალური ღირებულების იერარქიაში ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების კატეგორია განისაზღვრება რეალური ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული ყველაზე დაბალდონიანი ინფორმაციის საფუძველზე. ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები მთლიანად შეფასებულია ამ სამიდან ერთ-ერთი დონით.

სხვა მოთხოვნები

სხვა მოთხოვნები, რომლებიც მოცემულია სხვა აქტივებში ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოადგენენ არაწარმოებულ ფინანსურ აქტივებს და შეფასებული არიან ამორტიზებული ღირებულებით. სხვა მოთხოვნები თავდაპირველი აღიარებისას შეფასებულია რეალური ღირებულებით და შემდგომ აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ფული და ფულის ეკვივალენტები

ფული და ფულის ეკვივალენტები მოიცავს ფულს სალაროში, ფულს მიმდინარე საბანკო ანგარიშებზე და შეზღუდულ ფულს. კომპანია კომერციულ ბანკებში განთავსებული ფულადი სახსრებისთვის ახდენს ტესტირებას გაუფასურებაზე, დეფოლტის ალბათობისა და თანხის განსაზღვრისთვის.

დეფოლტის ალბათობის განსაზღვრისთვის გამოიყენება Standard & Poor's-ის მიერ ფინანსური ინსტიტუტისათვის მინიჭებული რეიტინგი და ამ რეიტინგის შესაბამისი დეფოლტის ალბათობა. კომპანია ყოველწლიურად ატარებს ტესტირებას, იმისათვის რომ განსაზღვროს რამდენად ზუსტად ასახავს რეალობას ფასს 9-ის ფარგლებში დათვლილი დეფოლტის ალბათობა და ასევე, ერთი წლის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი.

ამისათვის იყენებს მოდელის PD-ის ისტორიულ მონაცემებს. ტესტის შედეგები მიიჩნევა მისაღებად თუ ისტორიული დეფოლტის განაკვეთსა და მოდელის PD-ის შორის სხვაობა არ აღემატება ერთ სტანდარტულ გადახრას. წინააღმდეგ შემთხვევაში, კომპანია ადგენს გადახრის გამომწვევ მიზეზებს და ამ მიზეზების ბუნების შესაბამისად გეგმავს და ახორციელებს მავორექტირებელ ქმედებებს.

2021 და 2020 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფულად სახსრებთან დაკავშირებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალები არ არის არსებითი.

მიღებული სესხები და სხვა ვალდებულებები

მიღებული სესხები და სხვა ვალდებულებები თავდაპირველად აღიარებულია რეალური ღირებულებით. მათი შემდგომი შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის შესაბამისად.

იჯარები

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, კომპანია აღიარებს აქტივების გამოყენების უფლებას და საიჯარო ვალდებულებას, გარდა:

- იჯარისა, რომლის საიჯარო აქტივს დაბალი ღირებულება აქვს; და
- იჯარისა, რომლის ვადა 12 თვეზე ნაკლებია.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, მოიჯარემ საიჯარო ვალდებულება უნდა შეაფასოს იმ საიჯარო გადახდების დღევანდელი ღირებულების მიხედვით, რომლებიც ამ თარიღისთვის განხორციელებული არ არის. საიჯარო გადახდების დისკონტირება უნდა განხორციელდეს იჯარაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთით, თუ ეს შეუძლებელია (როგორც ეს ხშირად ხდება), გამოიყენება იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის განსაზღვრული მოიჯარის ზღვრული საპროცენტო განაკვეთი.

აქტივების გამოყენების უფლება უნდა შეფასდეს საიჯარო ვალდებულებების თანხით და უნდა მოიცავდეს:

- საიჯარო გადახდებს, რომლებიც უკვე განხორციელებულია იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ან ამ თარიღამდე;
- მოიჯარის მიერ გაწეულ თავდაპირველ პირდაპირ დანახარჯებს; და
- იმ დანახარჯების შეფასებას, რომლებსაც მოიჯარე გასწევს საიჯარო აქტივის დემონტაჟისა და ლიკვიდაციის დროს, იმ ადგილის აღსადგენად, სადაც განთავსებულია აქტივი.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღის შემდეგ საიჯარო ვალდებულება იზრდება პროცენტის ასახვით და მცირდება განხორციელებული საიჯარო გადახდებით. აქტივების გამოყენების უფლება მცირდება დაგროვილი ცვეთის გამოკლებით.

22. ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

აქტივს ცვეთა ერიცხება წრფივი მეთოდით იჯარის ვადის დაწყების თარიღიდან საიჯარო აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის დასრულებამდე, ან აქტივის ეკონომიკური ვადის განმავლობაში, თუ ეს უკანასკნელი განხილულია, როგორც უფრო მცირე ვადის მქონე, ვიდრე საიჯარო ვადა. აქტივების გამოყენების უფლება მიმდინარე და შესადარისი პერიოდების განმავლობაში იცვითებოდა 2-5 წლის ვადაზე.

როდესაც კომპანია ცვლის იჯარის ვადას (იმიტომ რომ, მაგალითად, მან ხელახლა შეაფასა იჯარის გახანგრძლივების, ან შეწყვეტის უფლება), საიჯარო გადახდების ცვლილებების ასახვის მიზნით, კომპანიამ ხელახლა უნდა შეაფასოს საიჯარო ვალდებულება. საიჯარო ვალდებულების ხელახალი შეფასების შედეგად მიღებული თანხა აღიარდება, როგორც აქტივის გამოყენების უფლების კორექტირება. თუმცა, თუ აქტივის გამოყენების უფლების საბალანსო ღირებულება მცირდება ნულამდე და ამავე დროს მცირდება საიჯარო ვალდებულების შეფასებაც, ხელახალი შეფასების თანხის დარჩენილი ნაწილი უნდა აღიარდეს მოგება/ზარალში. საიჯარო ვალდებულება ხელახლა ფასდება გადასინჯული საიჯარო გადახდების და გადასინჯული დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, ნებისმიერ შემდეგ შემთხვევაში, თუ: შეიცვალა იჯარის ვადა, ან შეიცვალა საიჯარო აქტივის შესყიდვის არჩევანის უფლების შეფასება.

ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები

ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითღირებულებით, რომელიც შემცირებულია ნებისმიერი აკუმულირებული ცვეთის/ამორტიზაციის და გაუფასურების ზარალის თანხით, არსებობის შემთხვევაში.

თავდაპირველი აღიარების შემდგომი ხარჯები მიეკუთვნება აქტივების მიმდინარე საბალანსო ღირებულებას ან აღიარდება ცალკე აქტივად, მხოლოდ მაშინ, როდესაც მოსალოდნელია მომავალი ეკონომიკური სარგებლის შემოღინება კომპანიაში და ღირებულების საიმედოდ განსაზღვრა. შეცვლილი აქტივის ღირებულება ჩამოიწერება. რემონტისა და შეკეთების ყველა სხვა დანახარჯი აღიარდება იმ საანგარიშო პერიოდის ხარჯად, რომელსაც იგი ეკუთვნის.

ცვეთის/ამორტიზაციის დარიცხვა ხდება ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების საბალანსო ღირებულებაზე, იმისთვის რომ მოხდეს აქტივების გახარჯვა მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. ცვეთის/ამორტიზაციის ხარჯის დაანგარიშება, ყველა ჯგუფის ძირითადი საშუალებისა და არამატერიალური აქტივისთვის ხდება წრფივი მეთოდით, შემდეგი სასარგებლო მომსახურების ვადების მიხედვით:

ჯგუფი	მომსახურების ვადა (წელი)
შენობები	20
მიწა	არ ცვდება
კომპიუტერული აღჭურვილობა	3-5
სატრანსპორტო საშუალებები	5
ავიჯი და ოფისის აღჭურვილობა	5-7
იჯარით აღებული ქონების კეთილმოწყობა	2-5
სხვა ძირითადი საშუალებები	3-5
არამატერიალური აქტივები	10

შეკეთებისა და განახლების დანახარჯები აღიარდება პერიოდის საოპერაციო ხარჯებად, მათი გაწევის თანავე, თუ ისინი არ აკმაყოფილებენ კაპიტალიზების მოთხოვნებს.

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს კომპანია განიხილავს ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალურ აქტივების ნარჩენ ღირებულებებსა და სასარგებლო მომსახურების ვადებს და საჭიროების შემთხვევაში აკორექტირებს მათ.

იმ შემთხვევაში, თუ აქტივის აღდგენითი ღირებულება მის საბალანსო ღირებულებაზე ნაკლებია, აქტივის საბალანსო ღირებულება მცირდება მის აღდგენით ღირებულებამდე.

22. ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

გუდვილის გარდა სხვა აქტივების გაუფასურება

ყოველი საანგარიშო პერიოდის ბოლოს კომპანია მიმოიხილავს საკუთარ მატერიალურ აქტივებს, რათა განსაზღვროს, ადგილი ხომ არ აქვს გაუფასურების ინდიკატორებს. თუ არსებობს ასეთი სახის ინდიკატორი, ამ აქტივის აღდგენითი ღირებულება შეფასებულია მისი გაუფასურების ზარალის (არსებობის შემთხვევაში) გასაანგარიშებლად. თუ შეუძლებელია ინდივიდუალური აქტივის გაუფასურების ზარალის შეფასება, მაშინ კომპანია აფასებს ფულის მაგენერირებელ იმ ერთეულს, რომელსაც ეკუთვნის აღნიშნული აქტივი. თუ გონივრულად და თანმიმდევრულად არის შესაძლებელი განისაზღვროს გადანაწილების საფუძველი, ადმინისტრაციული აქტივებიც მიეკუთვნება ფულის მაგენერირებელ ერთეულს, ან წინააღმდეგ შემთხვევაში მათი მიკუთვნება ხდება ფულის მაგენერირებელ ყველაზე მცირე იმ ერთეულზე, რომლისთვისაც არის გონივრულად და თანმიმდევრულად შესაძლებელი განისაზღვროს გადანაწილების საფუძველი.

აღდგენითი ღირებულება არის აქტივის გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ რეალურ ღირებულებასა და აქტივის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. იმ შემთხვევაში, თუ აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის) ღირებულება მის საბალანსო ღირებულებაზე ნაკლებია, აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის) საბალანსო ღირებულება მცირდება მის აღდგენით ღირებულებამდე. გაუფასურების დანაკარგები აღიარებას ექვემდებარება მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

გაუფასურების ზარალის აღდგენის დროს, აქტივის საბალანსო ღირებულება (ან ფულის მაგენერირებელი ერთეული) იზრდება აღდგენით ღირებულებამდე, მაგრამ ისე, რომ აღდგენითმა ღირებულებამ არ გადააჭარბოს აქტივის (ფულის მაგენერირებელი ერთეულის) საბალანსო ღირებულებას, წინა პერიოდებში გაუფასურებამდე.

გაუფასურების ზარალის აღდგენა მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში აღიარდება მოხდენისთანავე.

საგადასახადო ვალდებულებები, მიმდინარე და გადავადებული მოგების გადასახადი

კომპანიის მიმდინარე საგადასახადო დანახარჯები, რომლებიც დაკავშირებულია მის ძირითად საქმიანობასთან, გაანგარიშებულია საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, მოგების გადასახადის მიმდინარე ხარჯები კორექტირდება გადავადებული გადასახადების თანხებით, რომლებიც წარმოიშობა სხვაობიდან აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო და საგადასახადო ღირებულებებს შორის. ასეთი კორექტირებები გამოიწვევს გადავადებული საგადასახადო აქტივების ან გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებების ასახვას.

გადავადებული საგადასახადო აქტივისა და ვალდებულების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც აქტივის ან ვალდებულების საბალანსო ღირებულება ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშგებაში განსხვავდება მათი საგადასახადო კუთხით შეფასებული ღირებულებისგან.

გადავადებული საგადასახადო აქტივის აღიარება შეზღუდულია იმ შემთხვევაში, როდესაც შესაძლოა წარმოიშვას დასაბეგრი მოგება, და მან გაანეიტრალოს სხვაობა საგადასახადო და ფინანსურ ბაზებს შორის.

აქტივის ან ვალდებულების თანხა განისაზღვრება იმ საგადასახადო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც მოქმედებს მოცემულ საანგარიშგებო პერიოდში, და მოსალოდნელია მისი გამოყენება გადავადებული საგადასახადო აქტივის/ვალდებულების დაფარვის მომენტში.

გადასახადები გარდა მოგების გადასახადისა აღიარდება იმ საანგარიშგებო პერიოდში რა პერიოდშიც წარმოიქმნება მავალდებულებელი მოვლენა. მავალდებულებელ მოვლენას წარმოადგენს ქმედება ან ფაქტი, რომელიც საქართველოს საგადასახადო კოდექსით განაპირობებს გადასახადის გადახდას. წინასწარ გადახდილი გადასახადები, რომლისგანაც მოსალოდნელია მომავალში ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღიარდება აქტივად.

საწესდებო კაპიტალი

კომპანიის ავტორიზებული საწესდებო კაპიტალის მოცულობა განისაზღვრება მფლობელების მიერ. ავტორიზებული კაპიტალი აღიარდება საწესდებო კაპიტალად კომპანიის მთლიან კაპიტალში, იმდენად, რამდენადაც იგი შეესაბამება კომპანიის მფლობელების მიერ. საწესდებო კაპიტალი აღიარებულია კომპანიის მიერ მიღებული შემონატანების რეალური ღირებულებით.

22. ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

საპროცენტო შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება

საპროცენტო ხარჯები და შემოსავლები აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში დარიცხვის მეთოდით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შესაბამისად. ამ მეთოდის შესაბამისად გადავადდება ყველა ის საკომისიო შემოსავალი და ხარჯი, რომელიც დაკავშირებულია სესხის გაცემასთან და სესხის მიღებასთან, რადგანაც ოპერაციის ხარჯები ჩართულია ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გაანგარიშებაში.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გაანგარიშებაში ჩაირთვება ისეთი შემოსავლები და ხარჯები, რომლებიც დაკავშირებულია სესხის გაცემასთან და მიღებასთან. მაგალითად, საკომისიო შემოსავალი, რომელიც მოიცავს მსესხებლის საკრედიტო მდგომარეობის შეფასებას, უზრუნველყოფის საგნის შეფასებასთან.

სხვა შემოსავალი

სხვა შემოსავლები აღიარდება დარიცხვის მეთოდის შესაბამისად, რომელიც შესაბამისობაშია გაცემული სერვისის მოცულობასთან.

ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი

ხელფასები, ბონუსები და არამონეტარული სარგებელი აღიარდება დარიცხვის მეთოდით იმ პერიოდში, როდესაც შესაბამისი სერვისი მიიღო კომპანიამ დასაქმებულისგან.

ადმინისტრაციული და სხვა ხარჯები

ადმინისტრაციული და სხვა ხარჯები აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში თუ ის იწვევს მომავალი ეკონომიკური სარგებლის შემცირებას, რომელიც დაკავშირებულია აქტივების შემცირებასთან ან ვალდებულების ზრდასთან და შესაძლებელია მისი საიმედოდ შეფასება.

საოპერაციო და ადმინისტრაციული ხარჯები აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში დაუყოვნებლივ, თუ ვერ მოხდება მისგან მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება, ან თუ ეკონომიკური სარგებელი არ აკმაყოფილებს ან შეწყვეტა აქტივად აღიარების მოთხოვნის დაკმაყოფილება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები და ფინანსური ანგარიშგების ავტორიზაციის თარიღამდე მომხდარი მოვლენები, რომლებიც დამატებით ინფორმაციას იძლევიან კომპანიის ფინანსური პოზიციის შესახებ, აისახება ფინანსურ ანგარიშგებაში. ბალანსის შემდგომი მოვლენები, რომლებიც გავლენას არ ახდენენ კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე ბალანსის შედგენის თარიღისთვის, მაგრამ არსებითი მნიშვნელობისაა, აისახება ფინანსური ანგარიშგების თანდართულ შენიშვნებში.

ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები

პირობითი ვალდებულებები არ აისახება ფინანსურ ანგარიშგებაში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის გასვლა კომპანიიდან, და შესაძლებელია ამ ვალდებულების საიმედოდ შეფასება. პირობითი ვალდებულებების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში, გარდა ისეთი პირობითი ვალდებულებებისა, რომლებთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის გასვლა კომპანიიდან არ არის მოსალოდნელი.

ფინანსურ ანგარიშგებაში არ აისახება პირობითი აქტივები. მაგრამ ისეთი ფინანსური აქტივების შესახებ ინფორმაცია, რომლებთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის შემოსვლა კომპანიაში შესაძლებელია, აისახება განმარტებით შენიშვნებში. იმ შემთხვევაში, თუ კომპანიას აქვს რწმუნება, რომ ეკონომიკური სარგებელი შემოვა კომპანიაში, მაშინ მასთან დაკავშირებული აქტივი და შემოსავალი აისახება იმ პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში, როდესაც ადგილი ქონდა შეფასების ცვლილებას.

ანარიცხი წარმოადგენს ვალდებულებას, რომელიც დაკავშირებულია რაოდენობრივ და დროით განუსაზღვრელობებთან. ვალდებულება წარმოადგენს კომპანიის მიმდინარე ვალდებულებას, რომელიც წარმოიშვა წარსული მოვლენის შედეგად, და რომლის დაფარვა გამოიწვევს კომპანიიდან ეკონომიკური სარგებლის გასვლას. მავალდებულებელი მოვლენა არის მოვლენა, რომელიც წარმოშობს სამართლებრივ ან კონსტრუქციულ ვალდებულებას, რაც გულისხმობს, რომ კომპანიას არ გააჩნია სხვა რეალური ალტერნატივა, და მან უნდა დაფაროს თავისი ვალდებულებები. სამართლებრივი ვალდებულება გამომდინარეობს:

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

22. ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

(ა) გარიგებიდან (ხელშეკრულებაში დაფიქსირებული ან ნაგულისხმევი პირობების გათვალისწინებით);

(ბ) კანონმდებლობიდან; ან

(გ) სხვა სამართლებრივი ქმედებიდან.

კონსტრუქციული ვალდებულება გამომდინარეობს კომპანიის ქმედებიდან, სადაც:

(ა) წარსულში დადგენილი პრაქტიკიდან, კომპანიის მიერ გამოქვეყნებული პოლიტიკიდან ან სპეციფიკური მიმდინარე ანგარიშგებიდან გამომდინარე, კომპანია მიანიშნებს სხვა მხარეებს, რომ იგი იღებს გარკვეულ პასუხისმგებლობებს; და

(ბ) შედეგად, მესამე მხარეს კომპანიასთან მიმართებაში გააჩნია გარკვეული მოლოდინი, რომ იგი შეასრულებს ამ პასუხისმგებლობებს.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

მმართველობის ანგარიშგება

2021 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

შინაარსი:

1. შესავალი.....	48
2. ორგანიზაციის შესახებ.....	48
3. ორგანიზაციის განვითარების გეგმები.....	49
4. გეოგრაფიული არეალი და ინფორმაცია ორგანიზაციის ფილიალების საქმიანობის შესახებ.....	50
5. კვლევებისა და განვითარების სფეროში ჩატარებული ღონისძიებების მიმოხილვა.....	52
6. საქმიანობის ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები.....	54
7. სუბიექტის მიერ საკუთარი აქციების შეძენა.....	54
8. ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები.....	55
9. თანამშრომლები და სხვა სოციალური საკითხები.....	57

1. შესავალი

შპს მისო „სმარტ ფინანსი“ (შემდგომში „კომპანია“) მმართველობის ანგარიშგება მოიცავს კომპანიის საქმიანობის აღწერას, ორგანიზაციაში მოქმედ მომსახურების სტანდარტებს, ინფორმაციას მისი სტრუქტურის, განვლილი გზისა და დასახული მიზნების შესახებ; დოკუმენტში მოცემულია ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები და ძირითადი რისკები, რასაც ხელმძღვანელი პირები არსებითად მიიჩნევენ სუბიექტის საქმიანობის განვითარების, მდგომარეობისა და სამომავლო პერსპექტივებისთვის.

2. ორგანიზაციის შესახებ

შპს მისო „სმარტ ფინანსი“ საფინანსო მომსახურების ბაზარზე საქმიანობს 2009 წლიდან. ჩვენი მიზანია კლიენტებს შევთავაზოთ დახვეწილი და ხელმისაწვდომი ფინანსური მომსახურება, ყოველთვის საუკეთესო პირობებით.

თავდაპირველად კომპანია წარმოდგენილი იყო ერთი ფილიალით ქ. ქუთაისში, თუმცა ფილიალების ქსელი სწრაფად გაფართოვდა და ახლა კომპანიას გააჩნია თანამედროვე სტანდარტების მიხედვით მოწყობილი 13 ფილიალი და სათავო ოფისი (2020: 14 ფილიალი და სათავო ოფისი).

2010 წლის სექტემბერში კომპანიამ რეგისტრაცია გაიარა საქართველოს ეროვნულ ბანკში და მიენიჭა მიკროსაფინანსო ორგანიზაციის სტატუსი.

ორგანიზაციის ძირითადი საქმიანობა სალომბარდო სესხების გაცემაა. შპს მისო „სმარტ ფინანსი“ მომხმარებელს სთავაზობს სწრაფ და ხარისხიან ფინანსურ მომსახურებას. ორგანიზაციაში მოქმედი პროდუქტებია: სალომბარდო სესხები, სამომხმარებლო სესხები, ვალუტის გაცვლა, გზავნილები, კომუნალური გადახდები.

შპს მისო „სმარტ ფინანსი“ თავის საქმიანობას წარმართავს მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების შესახებ საქართველოს კანონის საფუძველზე და მას ზედამხედველობას უწევს საქართველოს ეროვნული ბანკი („სებ“).

ორგანიზაციის უმაღლესი მმართველობითი ორგანოა სამეთვალყურეო საბჭო. თითოეული ფილიალის ყოველდღიური საქმიანობის ზედამხედველობას ახორციელებს დირექტორი, რომელსაც ნიშნავს ორგანიზაციის სამეთვალყურეო საბჭო.

ა) ორგანიზაციის მისია, მიზნები და ამოცანები

ჩვენი მისია: დახვეწილი, სწრაფი და ხარისხიანი მომსახურების გზით ხელი შევუწყობთ მომხმარებლებს გაიმჯობესონ ფინანსური მდგომარეობა და ოპერატიულად მოაგვარონ პრობლემები.

ჩვენი მიზანია: გავხდეთ, სტაბილურად მზარდი მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია და გავხსნათ ახალი ფილიალები ისეთ ქალაქებში, სადაც ნაკლებად ხელმისაწვდომია ფინანსური მომსახურება. ასევე, დავნერგოთ ახალი პროდუქტები და ელექტრონული სერვისები.

ჩვენი ამოცანაა: გამჭვირვალე სისტემის შექმნის, პროგრამული უზრუნველყოფის ხარისხის გაუმჯობესების, სწრაფი და მოქნილი, ხარისხიანი მომსახურების გზით უფრო მეტად მარტივი და მოქნილი გავხადოთ მომსახურების პროცესი.

ბ) ორგანიზაციის ღირებულებები

ვაცნობიერებთ რა ჩვენს როლს მიკროსაფინანსო სექტორში, ჩვენს საქმიანობაში ვეყრდნობით ისეთ ღირებულებებს, როგორიცაა:

პასუხისმგებლობა - პასუხისმგებლიანი მომსახურება, რაც მიზნად ისახავს პასუხისმგებლობას მომხმარებელთა, თანამშრომელთა, ბიზნეს პარტნიორთა, საზოგადოებისა და გარემოს წინაშე;

გამჭვირვალობა - მომხმარებელს საშუალება აქვს შეადაროს ჩვენი ფასები და პირობები და გაცნოს მოსალოდნელ საფრთხეებს. კომპანიის ურთიერთობა მომხმარებლებთან, თანამშრომლებთან და საზოგადოებასთან ეფუძნება გამჭვირვალობის, გულწრფელობისა და სამართლიანობის პრინციპებს.

პარტნიორობა - გრძელვადიანი და თანასწორუფლებიანი ურთიერთობა მომხმარებლებთან და კომპანიებთან, რომელთა მომსახურებითაც სარგებლობს კომპანია. პარტნიორობთან ურთიერთობისას კომპანია მაქსიმალურად ითვალისწინებს მათ ინტერესებს.

ხელმისაწვდომობა - წარმოადგენს არსებითად მნიშვნელოვან ფაქტორს პროდუქტების შემუშავებისა და მიწოდების არხების შერჩევის დროს.

2. ორგანიზაციის შესახებ (გაგრძელება)

გ) კომპანიის საქმიანობის ძირითადი მარეგულირებელი დოკუმენტებია:

1. საქართველოს კანონი მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების შესახებ;
2. საქართველოს კანონი უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის აღკვეთის ხელშეწყობის შესახებ;
3. ფინანსური ორგანიზაციების მიერ მომსახურების გაწევისას მომხმარებელთა უფლებების დაცვის წესი;
4. მიკროსაფინანსო ორგანიზაციის საქართველოს ეროვნულ ბანკში რეგისტრაციის წესი.

3. ორგანიზაციის განვითარების გეგმები

- კლიენტთა მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესება.
 - სამუშაო ჯგუფის ფუნქციონირება, რომელშიც გაწვერიანებული იქნება ყველა ფილიალის თითო წარმომადგენელი. რეგულარულად შეკრება, ფილიალებში, მომსახურებისას დაშვებული ხარვეზების ერთად განხილვა, მათ აღმოსაფხვრელად გზების დასახვა, განხორციელება და კონტროლი;
 - შემთხვევითი შერჩევის პრინციპით მოხდება კლიენტებთან დაკავშირება და გამოკითხვა რამდენად კმაყოფილი არიან ჩვენი მომსახურებით. მოხდება პასუხების ჩანიშვნა და ხარვეზების დაფიქსირების შემთხვევაში მათზე მუშაობა;
 - ოპერატორების პერიოდული გამოკითხვა, რაიმე ხელისშემშლელი ფაქტორი ხომ არ არსებობს, რაც გავლენას ახდენს მომსახურების პროცესზე;
- ფილიალების ეფექტურობის შეფასება და კრიზისის ფონზე ნაკლებად ეფექტური ფილიალების დახურვა კომპანიის საერთო ფინანსური მაჩვენებლების გაუმჯობესების მიზნით;
- უკანონო შემოსავლის და ფულის გათეთრებასთან ბრძოლის ღონისძიებების და პროცედურების გაუმჯობესება:
 - შიდა სააღრიცხვო სისტემის LoanKeeper განახლებული ვერსიის დანერგვა, რომელიც მორგებულია კლიენტების რისკების შეფასების ახალ მოთხოვნებზე;
 - ინტეგრაცია სანქციების და პოლიტიკურად აქტიური პირების გარე სერვისებთან (GFTC/TransGuard BLS);
 - AML კონსულტანტისგან მიღებული რეკომენდაციების შესრულება და მუდმივი კონტროლი;
- დამატებითი უსაფრთხოების და რეაგირების პოლიტიკის შემუშავება, რომელიც გამოყენებული იქნება 2021-2022 წლებში საკარანტინო ღონისძიებების განმეორების შემთხვევაში. ასეთებში შედის ფილიალების სამუშაო საათების ცვლილება, 24-საათიანი ფილიალების დახურვა, კლიენტების საშედავათო პირობების შეთავაზება, მომსახურების დისტანციური არხების ჩართვა, ბექ-ოფისის გადაყვანა დისტანციურ რეჟიმზე, სალაროებიდან რისკ-ჯგუფში შემავალი თანამშრომლების იზოლირება, თანამშრომელთა ტრანსპორტირების უზრუნველყოფა და ა. შ.
- საქართველოს ეროვნული ბანკის რეგულაციების დაცვა, კომპანიის შესაბამისი ფინანსური კოეფიციენტების უზრუნველყოფა. კერძოდ, ლიკვიდურობის კოეფიციენტის (ლკ) შენარჩუნება 18%-ზე ზემოთ, კაპიტალის კოეფიციენტის (კკ) 18%-იანი მოთხოვნის დაცვა, დაგირავებული აქტივების კოეფიციენტის (დაკ) შემცირებისკენ მიმართული დინამიკის შენარჩუნება.
- ვალდებულებების მნიშვნელოვანი დივერსიფიკაცია და მოზიდული ფინანსური რესურსების საშუალო შეწონილი საპროცენტო განაკვეთის მნიშვნელოვანი შემცირება;
- თანამშრომლებისთვის და კლიენტებისთვის უსაფრთხო გარემოს უზრუნველყოფა კოვიდ ვაქცინაციის ირიბი წახალისების გზით;
- კოვიდ-19 მოვლენებით გამოწვეული პოტენციური უარყოფითი ეფექტების შემცირება, როგორცაა სასესხო პორტფელის შემცირება, დანაკარგთა რეზერვის ხარჯის ზრდა, ჯამური საპროცენტო და არასაპროცენტო შემოსავლის შემცირება, საკარანტინო ღონისძიებებით გამოწვეული ფიქსირებული ხარჯების ზრდა, სავალუტო რისკების ზრდა, ფილიალების მუშაობის შეფერხება და ა. შ.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

მმართველობის ანგარიშგება

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

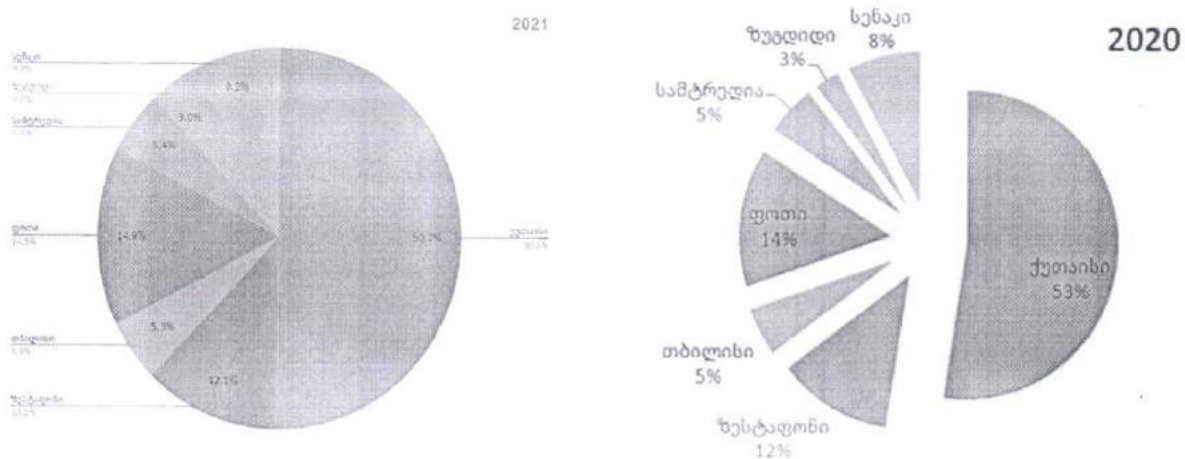
4. გეოგრაფიული არეალი და ინფორმაცია ორგანიზაციის ფილიალების საქმიანობის შესახებ

შპს მისი „სმარტ ფინანსი“ მომხმარებლებს ემსახურება საქართველოს 7 ქალაქში: თბილისი, ქუთაისი, ზესტაფონი, სამტრედია, ზუგდიდი, სენაკი და ფოთი.

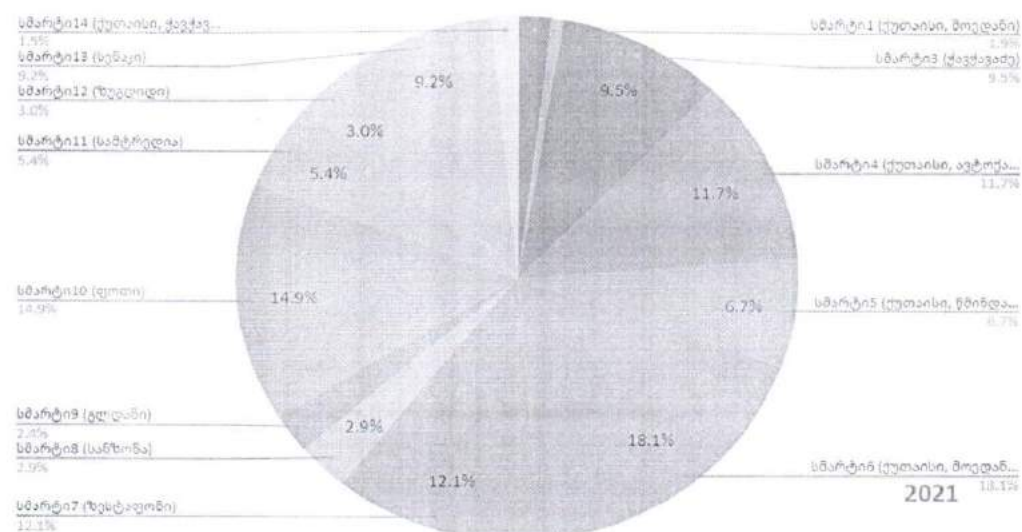
კომპანიას გააჩნია სათავო ოფისი და 13 ფილიალი (2020: 14 ფილიალი). სათავო ოფისი მდებარეობს საქართველოში, მისამართზე - ქ. ქუთაისი, ნიუპორტის 4.

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შპს მისი „სმარტ ფინანსი“ ჰყავდა 27,101 აქტიური მსესხებელი, რომლებიც ქალაქების მიხედვით შემდეგნაირად არის გადანაწილებული: 13,597 მსესხებელი ეკუთვნის ორგანიზაციის ქუთაისის ფილიალს, 1,447 მსესხებელი - თბილისს, 3,270 მსესხებელი - ზესტაფონს, 1,461-სამტრედიას, 4,038 - ფოთს, 800 - ზუგდიდს, 2,488 - სენაკს.

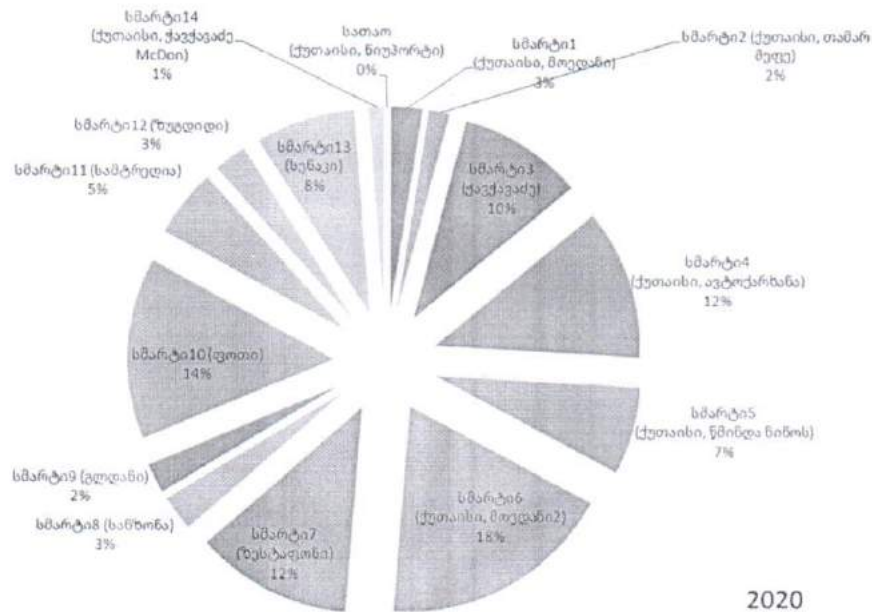
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შპს მისი „სმარტ ფინანსი“ ჰყავდა 25,920 აქტიური მსესხებელი, რომლებიც ქალაქების მიხედვით შემდეგნაირად არის გადანაწილებული: 13,592 მსესხებელი ეკუთვნის ორგანიზაციის ქუთაისის ფილიალს, 1,336 მსესხებელი - თბილისს, 3,178 მსესხებელი - ზესტაფონს, 1,396-სამტრედიას, 3,719- ფოთს, 674-ზუგდიდს, 2,025-სენაკს.

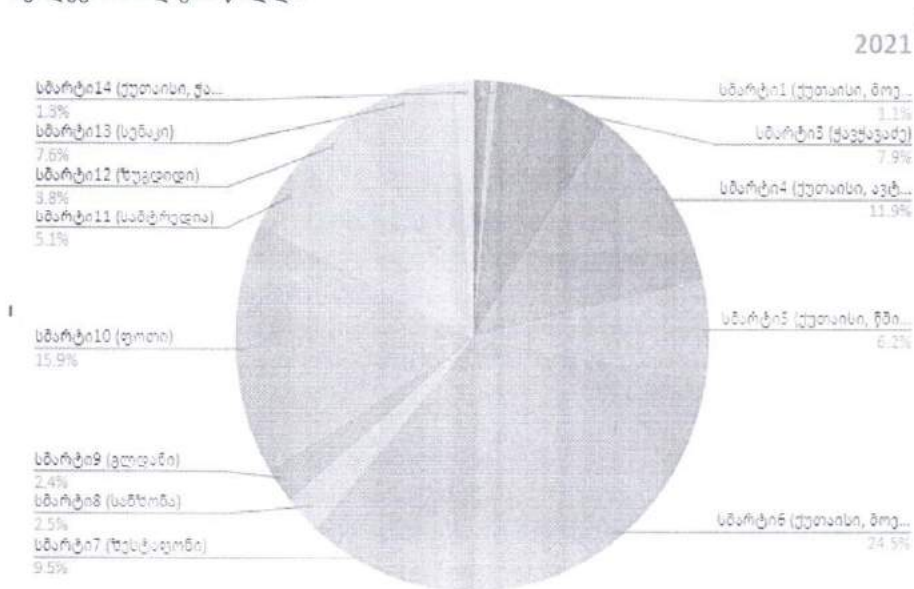
ფილიალების მიხედვით მსესხებლების განაწილებისას კი გვაქვს შემდეგი სურათი:

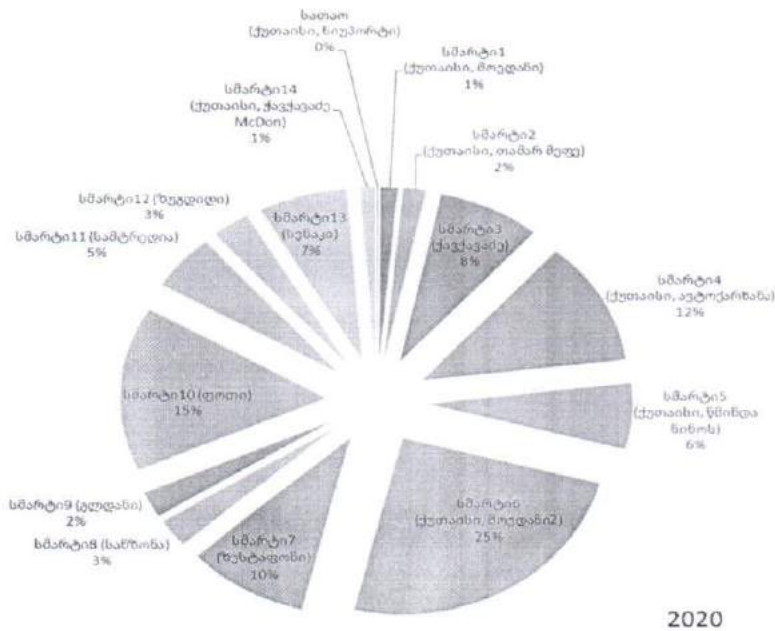
4. გეოგრაფიული არეალი და ინფორმაცია ორგანიზაციის ფილიალების საქმიანობის შესახებ (გაგრძელება)

რაც შეეხება გაცემული სესხების მოცულობას, 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მათი ძირი შეადგენდა 58,498,632 ლარს, ხოლო 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 46,720,509 ლარს, რაც ფილიალების მიხედვით შემდეგნაირად განაწილდა:

4. გეოგრაფიული არეალი და ინფორმაცია ორგანიზაციის ფილიალების საქმიანობის შესახებ (გაგრძელება)

5. კვლევებისა და განვითარების სფეროში ჩატარებული ღონისძიებების მიმოხილვა

ამ მიმართულებით კომპანიაში რამდენიმე სახის ღონისძიება ჩატარდა, რომლის მიზანიც იყო თანამშრომელთა კვალიფიკაციის ამაღლება და შესაბამისად მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესება. კერძოდ,

1. კვალიფიკაციის დონის ამაღლების მიზნით პერიოდულად ტარდებოდა დისტანციური გამოკითხვები, რაც მოიცავდა ყველა იმ სტანდარტსა, თუ პროცედურას, რომელიც დაკავშირებულია სმარტის პროდუქტებსა, თუ მომსახურების პროცესთან; 2021 წლის ბოლოს ასევე ჩატარდა საკვალიფიკაციო ტესტირება, რომელშიც მონაწილეობა მიიღო კომპანიის ყველა მენეჯერმა და მოლარე-ოპერატორმა.
2. განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობოდა და სისტემატიურად ტარდებოდა ზეპირი გამოკითხვა AML პოლიტიკის საკითხებზე. გამოკითხვის მიზანი იყო მაქსიმალური ინფორმაცია გეგონოდა კლიენტებისა და მათი საქმიანობის შესახებ, იმისათვის, რომ ჩართული ვიყო თუკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციასა და ტერორიზმის დაფინანსებასთან ბრძოლაში. ასევე, საკვალიფიკაციო ტესტირებისთვის სპეციალურად შემუშავდა ტესტები AML საკითხებზე.
3. პერიოდულად, მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესების მიზნით ხდებოდა თანამშრომლებისა და კლიენტების ურთიერთობის პროცესზე დაკვირვება და აღმოჩენილი ნაკლოვანებების განხილვა ამ თანამშრომლებთან ერთად;
4. პერიოდულად ხდებოდა ბაზრის მოკვლევა და კომპანიაში შესაბამისი ღონისძიებების გატარება (სავალუტო კურსი, ოქროს შეფასება და ა.შ.);
5. ოპერატორები მაქსიმალურად ეხმარებოდნენ კლიენტებს კომპანიის აპლიკაციის გადმოწერასა და მოხმარების წესების გარკვევაში;
6. თანამშრომლების სამუშაო ადგილისა და პირობების გაუმჯობესების მიზნით ჩატარდა მათი გამოკითხვა. გამოვლინდა უმნიშვნელო ხარვეზები. შენიშვნები ძირითადად ფილიალების შიდა ინტერიერის გასახლებელ სარემონტო სამუშაოებს შეეხებოდა, რაც უმოკლეს დროში იქნა აღმოფხვრილი;
7. გვაქვს ხელშეკრულება შრომის უსაფრთხოების სამსახურთან, მოხდა ამ კუთხით ფილიალების კონტროლი, ნაკლოვანებების აღმოფხვრა. სისტემატიური პერიოდულობით ტარდება ფილიალების მონიტორინგი შრომის პირობების კონტროლის თვალსაზრისით შრომის უსაფრთხოების თანამშრომლებისა და ორგანიზაციის ხელმძღვანელობის მიერ. მონტორინგის პროცესი ფორმდება დოკუმენტურად და ხდება მისი თანამშრომლებისათვის მიწოდება და გაცნობა;

5. კვლევებისა და განვითარების სფეროში ჩატარებული ღონისძიებების მიმოხილვა (გაგრძელება)

8. კორონა ვირუსთან დაკავშირებით, კომპანიამ გაითვალისწინა მთავრობის ყველა რეკომენდაცია. მოხდა ფილიალებისა და თანამშრომლების უზრუნველყოფა სადეზინფექციო, სანიტარული დაცვის საშუალებებით. თანამშრომლებს ჩაუტარდათ ტრენინგები კოვიდ რეგულაციების შესახებ. მოხდა მათი დაყოფა ჯუგუფებად, რომ ვირუსის დაფიქსირების დროს არ მომხდარიყო სამუშაო პროცესის შეფერხება. თანამშრომლების ის ნაწილი, რომელთა სამუშაო იძლეოდა შესაძლებლობას, მუშაობდა დისტანციურად;
9. დაიხვეწა მოტივაციის სისტემა, რაც აისახა თანამშრომლების მუშაობასა და მომსახურების ხარისხზე;

ხარისხის მართვის მთავარი მიზნები:

- გაამყაროს კლიენტების ლოიალურობა: შესთავაზოს მომხმარებლებს ისეთი მომსახურება/პროდუქტი, რომელიც აჭარბებს მათ მოლოდინს;
- მოიზიდოს და შეინარჩუნოს ახალი კლიენტები;
- გახადოს ორგანიზაციის პროცესები უფრო ეფექტური და შეამციროს არასასურველი დანახარჯები (როგორც ადამიანური, ასევე დროითი და ფულადი რესურსები);
- ააწყოს გრძელვადიანი და წარმატებული ურთიერთთანამშრომლობა მომხმარებელსა და ორგანიზაციას შორის;
- ხელი შეუწყოს კორპორატიული კულტურის გამყარებას.

იმისათვის რომ იყო წარმატებული, უნდა იყო საუკეთესო. იყო საუკეთესო ნიშნავს მომხმარებელმა გაღიაროს საუკეთესოდ - კომპანიაში იგრძნოს თავი კომფორტულად და მიიღოს ზუსტად ის, რაც სჭირდება. როდესაც ბაზარზე არსებული კომპანიების უმრავლესობა კლიენტს იდენტურ პროდუქტს ან სერვისს სთავაზობს, მომსახურების მაღალი ხარისხი განსაკუთრებულ მნიშვნელობას იძენს და კომპანიის ერთადერთ კონკურენტულ უპირატესობად იქცევა. შესაბამისად თანამშრომელმა ხარისხიანი მომსახურებით უნდა „იბრძოდეს“ ყოველი კლიენტისთვის.

აქვე აღვნიშნავთ, რომ კომპანიას აქვს შემუშავებული საკუთარი აპლიკაცია, სადაც კლიენტს აქვს პირადი კაბინეტი და ერთ სივრცეში შეუძლია იხილოს ყველაფერი: მისი სესხები, ქისები, დანაზოგები, გზავნილები, შეტყობინებები. ასევე შეუძლია ნახოს კომპანიაში არსებული ოქროს შეფასებები, ვალუტის კურსები ფილიალების მიხედვით, კომპანიის ფილიალების განლაგება ქალაქების მიხედვით. მომხმარებელს კომპანიაში არსებული დავალიანების გასასწორებლად შეუძლია ისარგებლოს სწრაფი გადახდის აპარატებით, ინტერნეტბანკითა და თიბისი ბანკის ფილიალებით. კომპანიის ცენტრალიზებული სისტემა კი საშუალებას აძლევს მომხმარებელს ნებისმიერ ფილიალში მიიღოს ინფორმაცია საკუთარი სესხების, ქისებისა თუ გზავნილების შესახებ და შესაბამისად გადაიხადოს, ან მიიღოს შესაბამისი თანხები.

6. საქმიანობის ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები

კომპანიის საქმიანობის ბოლო ორი წლის ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები წარმოდგენილია ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში.

	31 დეკემბერი 2021	31 დეკემბერი 2020
სულ აქტივები	64,196,147	52,262,394
სულ ვალდებულებები	53,930,195	45,260,807
მიღებული სუბორდინირებული და სხვა სესხები	52,398,190	43,998,975
საიჯარო ვალდებულებები	1,249,710	1,216,653
სხვა ვალდებულებები	8,240	45,179
სულ კაპიტალი	10,265,952	7,001,587
გაუნაწილებელი მოგება	7,696,173	4,431,808
საპროცენტო შემოსავალი	11,059,991	9,070,457
საპროცენტო ხარჯი	(6,239,724)	(5,290,934)

2021 წლის განმავლობაში კომპანიამ გააანაწილა მოგება ჯამურად 528,555 ლარის ოდენობით.

2021 წლის განმავლობაში მოხდა კომპანიის სალომბარდო პორტფელის ზრდა დაახლოებით 25.19%-ით, ანუ 11.88 მლნ ლარით, რამაც გამოიწვია საპროცენტო შემოსავლის ზრდა თითქმის 2 მლნ ლარით. ზრდის შესაბამისად გაიზარდა კომპანიის ვალდებულება ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ და მასთან ერთად, კომპანიის საპროცენტო ხარჯიც.

ამასთან, დაფინანსების წყაროების დივერსიფიკაციის მიზნით, კომპანიამ გააფორმა საკრედიტო ხაზის ხელშეკრულება კიდევ ერთ ადგილობრივ ბანკთან 10 მლნ ლარის მოცულობით. აგრეთვე საბრუნავი საშუალების შევსების მიზნით მოხდა ბიზნეს სესხის მიღება ადგილობრივი ბანკისგან 1.6 მლნ ლარის მოცულობით.

2020 წლის განმავლობაში მოხდა კომპანიის სალომბარდო პორტფელის ზრდა დაახლოებით 23.14%-ით, ანუ 8.8 მლნ ლარით, რამაც გამოიწვია საპროცენტო შემოსავლის ზრდა. ზრდის შესაბამისად გაიზარდა კომპანიის ვალდებულება ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ და მასთან ერთად, კომპანიის საპროცენტო ხარჯიც.

დამატებითი ინფორმაციის მისაღებად იხილეთ კომპანიის ფინანსური ანგარიშგება.

7. სუბიექტის მიერ საკუთარი აქციების შეძენა

2021 და 2020 წლებში არ მომხდარა კომპანიის მიერ საკუთარი აქციების შეძენა.

8. ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები

კომპანიას გააჩნია ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენებასთან დაკავშირებული სხვადასხვა სახის რისკები. მისი მიზანია შექმნას ისეთი პოლიტიკა, რომელიც მიზანმიმართული იქნება რისკების მინიმუმამდე შემცირებისკენ ორგანიზაციის კონკურენტუნარიანობისა და მოქნილობის გაუარესების გარეშე.

კომპანიის სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია რისკის მართვის პოლიტიკისა და ძირითადი მიზნების განსაზღვრაზე. იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილი იყოს აღნიშნული პოლიტიკის დაცვა და რისკების მართვის მიზნების ეფექტურად შესრულება, კომპანიაში საბჭოს მიერ დელეგირებულია სამუშაო პროცესის ამ კუთხით წარმართვა სხვადასხვა განყოფილებების უმაღლეს ხელმძღვანელობაზე.

სამეთვალყურეო საბჭოს საერთო მიზანია აამოქმედოს ისეთი პოლიტიკა, რომელიც მაქსიმალურად შეამცირებს რისკს და უარყოფითად არ იმოქმედებს კომპანიის კონკურენტუნარიანობაზე და მოქნილობაზე.

კომპანიის საქმიანობა დაკავშირებულია სხვადასხვა ფინანსურ რისკთან:

- * საკრედიტო რისკი;
- * ლიკვიდობის რისკი;
- * საბაზრო რისკი;
- * სავალუტო რისკი;
- * საპროცენტო განაკვეთის რისკი.

საკრედიტო რისკი არის რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთი მხარე განიცდის ფინანსურ ზარალს სხვა მხარის მიერ ვალდებულების ვერ შესრულებით. საკრედიტო რისკი წარმოიქმნება ისეთი ოპერაციების შედეგად, რომელიც წარმოშობს ფინანსურ აქტივებს.

კომპანიის ძირითადი საქმიანობა მიკრო სესხების გაცემა და შესაბამისად, საკრედიტო რისკი უმნიშვნელოვანეს როლს თამაშობს მისი რისკების მართვაში. იმისათვის, რომ მსგავსმა შემთხვევებმა კომპანიის ფინანსური მდგომარეობა მნიშვნელოვნად არ დააზარალოს, გამოიყენება სხვადასხვა სამუშაო მეთოდი, რაც უზრუნველყოფს საკრედიტო რისკების დროულად იდენტიფიცირებასა და მათ ეფექტურად მართვას.

კომპანია იყენებს განსაზღვრულ საკრედიტო პოლიტიკას, რომელიც მოიცავს რისკის მართვის შემდეგ ძირითად ეტაპებს:

- საკრედიტო კომიტეტის დავალებები;
- გაცემული სესხების მონიტორინგი;
- ისეთ სესხებთან მუშაობა, რომელთა სახელშეკრულებო პირობები დაირღვა.

საკრედიტო კომიტეტი არის ანალიტიკური ორგანო, რომელსაც ევალება კომიტეტზე წარმოდგენილი სესხის განაცხადში მოცემული ინფორმაციის ანალიზი, საკრედიტო რისკების განსაზღვრა და მინიმუმამდე დაიყვანა. ის დამოუკიდებელია და წარმოადგენს მისო-ს ერთადერთ ორგანოს, რომელიც უფლებამოსილია მიიღოს გადაწყვეტილება არსებული სესხის განაცხადის დაფინანსება/არდაფინანსების შესახებ.

კომიტეტზე წარმოდგენილი ინფორმაციის სისწორეზე პასუხისმგებელია სესხის ოფიცერი, რომელიც კლიენტის შემოსავლებისა და უზრუნველყოფის საგნის დეტალურად შესწავლისა და მისი საკრედიტო რისკის პირველადი შეფასების საფუძველზე ავსებს სასესხო განაცხადს. შედეგად, კომიტეტის წევრები კრიტერიუმების მიხედვით (კლიენტის საკრედიტო ისტორია; ფინანსური მდგომარეობა; უზრუნველყოფის ღირებულება და ა.შ.) ქულებით აფასებენ სესხის განაცხადს.

საკრედიტო რისკის შემცირება ხდება ასევე მატერიალურად ფასეული ნივთით უზრუნველყოფის საფუძველზე.

გარდა ამისა, კომპანიის საკრედიტო განყოფილება რეგულარულად აკეთებს სესხების ვადიანობის ანალიზს. გაცემული სესხების ვადაგადაცილებასა და საკრედიტო რისკთან დაკავშირებული დამატებითი ინფორმაცია მოცემულია ფინანსური ანგარიშგების მე-10 და მე-22 შენიშვნაში.

8. ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება შემცირდება საბაზრო ფაქტორების ცვლილების გავლენით. საბაზრო რისკი შეიძლება წარმოიშვას ორგანიზაციის მიერ პროცენტის, სავაჭრო ან უცხოურ ვალუტაში არსებული ფინანსური ინსტრუმენტების ფლობის შედეგად. არსებობს რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება ან მომავალი ფინანსური ნაკადები შეიცვლება უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის გამო (სავალუტო რისკი) და საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების გამო (საპროცენტო რისკი).

- **საპროცენტო განაკვეთის რისკი.** საპროცენტო განაკვეთის რისკი შეიძლება წარმოიშვას ბაზარზე არსებულმა საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებამ, რამაც, შესაძლოა, უარყოფითად იმოქმედოს ორგანიზაციის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალურ ღირებულებაზე. რისკი შეიძლება წარმოიშვას ვალდებულებების შესრულების ვადების შეუსაბამობამ, ასევე, ასეთი აქტივებისა და ვალდებულებების გადაფასების შესაძლებლობამ.
- 2021 წლის პერიოდში კომპანიის ყველა საპროცენტო განაკვეთის მატარებელ აქტივსა და ვალდებულებას გააჩნია ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთი. მათ შორის საბანკო ვალდებულებებს, რაც მნიშვნელოვნად ამცირებს საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებასთან დაკავშირებულ რისკებს.
- **სავალუტო რისკი.** სავალუტო რისკი წარმოიშობა ერთი ვალუტის მიმართ მეორის ფასის ცვლილებით. სავალუტო რისკი არანაკლებ გავლენას ახდენს კომპანიის ფინანსური რისკების განსაზღვრაში. 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კონტრაქტები (გაცემული სესხები) უცხოურ ვალუტაში შეადგენდა 631,233 ლარს.

ლიკვიდობის რისკი. ლიკვიდობის რისკი არის რისკი, რომ კომპანიას შეეძლება სირთულეები მიმდინარე ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის საკონტრაქტო პირობების შესრულებისას, რამაც შესაძლოა მნიშვნელოვანი გავლენა იქონიოს კომპანიის ფუნქციონირებაზე.

კომპანია ახორციელებს ლიკვიდურობის მენეჯმენტს და უზრუნველყოფს, რომ თანხები ყოველთვის იყოს ხელმისაწვდომი და დროულად დაიფაროს ყველა მიმდინარე ფულადი ვალდებულება. კომპანია ცდილობს მოახდინოს ფინანსური ვალდებულებების დივერსიფიკაცია, რომელიც მოიცავს სესხებს ბანკებისგან, დაკავშირებული მხარეებისგან და ფიზიკური პირებისგან. აღნიშნული დივერსიფიკაცია კომპანიას ესაჭიროება იმისთვის, რათა უმტკივნეულოდ უპასუხოს ლიკვიდურობის გაუთვალისწინებელ მოთხოვნებს.

ასევე, ლიკვიდურობის რისკის სამართავად კომპანია რეგულარულად აკონტროლებს სამომავლო ფულად ნაკადებს, რაც არის აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის პროცესი.

კაპიტალის მართვა. კაპიტალის მართვისას კომპანია მიზნად ისახავს:

- უზრუნველყოს ფუნქციონირებადი საწარმოს სტატუსის შენარჩუნების უნარი, ისე რომ არ შეწყვიტოს მეწილეებისათვის სარგებლის მოტანა;
- უზრუნველყოს ეროვნული ბანკის რეგულაციებისა და კრედიტორების შეზღუდვების დაცვა; და
- გამოიმუშაოს მეწილეებისათვის სარგებელი რისკის დონის თანაბარზომიერად საქონლისა და მომსახურების შეფასებით.

კომპანია განსაზღვრავს კაპიტალის სიდიდეს რისკის პროპორციულად. კომპანია მართავს და აკორექტირებს კაპიტალის სტრუქტურას ეკონომიკური მდგომარეობის ცვლილებებისა და ძირითადი აქტივებისათვის მახასიათებელი რისკების გათვალისწინებით. აღნიშნულის განსახორციელებლად, შესაძლებელია კომპანიამ დააკორექტიროს მეწილეებისათვის გადასახდელი დივიდენდების თანხა, დაუბრუნოს კაპიტალი მეწილეებს, გამოუშვას ახალი აქციები, ან გაყიდოს აქტივები ვალის დაფარვის მიზნით.

კომპანია თანხვედრაშია საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დაწესებულ საწესდებო კაპიტალის მინიმალურ მოთხოვნებთან.

კონკურენცია. ბაზარი საკმაოდ გაჯერებულია ისეთი მომსახურებით რასაც შპს მისო “სმარტ ფინანსი” სთავაზობს თავის მომხმარებლებს. ამიტომ კომპანია ცდილობს, ყოველთვის მიიღოს ისეთი გადაწყვეტილება, რომელიც დადებით გავლენას მოახდენს ორგანიზაციის გაყიდვებზე.

პოლიტიკური და ეკონომიკური არასტაბილურობა. პოლიტიკური და ეკონომიკური არასტაბილურობა ყოველთვის უარყოფით გავლენას ახდენს მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების მუშაობაზე. შესაბამისად, მსგავსი რისკები ყოველთვის გასათვალისწინებელია ყველა ქვეყანაში, მითუმეტეს საქართველოში.

8. ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები (გაგრძელება)

ინფორმაციული უსაფრთხოება. დამნაშავეთა პრიორიტეტულ სამიზნეს პირველ რიგში წარმოადგენს საფინანსო სექტორი. შპს მისო „სმარტ ფინანსი“ დაცვის მექანიზმები მოიცავს როგორც შიდა ქსელის დაცვას გარე ზემოქმედებისგან, ისე სენსიტიური ინფორმაციის გაქონვას ქსელის შიგნით. არსებული მოწყობილობების მონიტორინგისათვის გამოიყენება შესაბამისი პროგრამული უზრუნველყოფები, რომლის მეშვეობით კონტროლდება ყოველი მოვლენა, რაც ხდება კომპანიისათვის მნიშვნელოვან მოწყობილობებზე და თანამშრომელთა პერსონალურ კომპიუტერებზე. ამასთან, ინფორმაციული უსაფრთხოების უზრუნველყოფის მიზნით ხშირად ტარდება თანამშრომელთა ცნობიერების ასამაღლებელი კონსულტაციები, ამას გარდა ყველა თანამშრომელი უზრუნველყოფილია მკაცრად გაწერილი ინსტრუქციებით, როგორ მოიქცეს ნებისმიერ საექვო სიტუაციაში. ორგანიზაციაში დამონტაჟებულია სამეთვალყურეო კამერები, რომლებითაც ხდება სამუშაო პროცესის კონტროლი.

უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციასთან ბრძოლა. შპს მისო „სმარტ ფინანსი“ იცავს ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების წინააღმდეგ ბრძოლის პოლიტიკის უმაღლეს სტანდარტებს. მენეჯმენტისა და თანამშრომლებისაგან ითხოვს ამ სტანდარტების დაცვას, რათა კომპანიის პროდუქტები და მომსახურება არ იქნას გამოყენებული ფულის გათეთრებისა და/ან ტერორიზმის დაფინანსებისათვის.

უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის აღკვეთისა და ტერორიზმის დაფინანსების წინააღმდეგ ბრძოლის შიდა პოლიტიკით განსაზღვრული სტანდარტები ემყარება შესაბამის საკანონმდებლო და მარეგულირებელ ნორმებს, ასევე საუკეთესო პრაქტიკას, რათა სმარტი და მისი კლიენტები დაცული იყვნენ ფულის გათეთრების, ტერორიზმის დაფინანსებისა და სხვა თაღლითური ქმედებისგან.

შპს მისო „სმარტ ფინანსი“ თავის საქმიანობას წარმართავს შემდეგი მთავარი პრინციპების დაცვით: „იცნობდე შენს კლიენტს“, რისკზე დამყარებული მიდგომა, საექვო ტრანზაქციების ქცევის მონიტორინგი, ჩანაწერები და დოკუმენტების შენახვა.

კომპანია ითვალისწინებს საქართველოს ეროვნული ბანკისა და ფინანსური მონიტორინგის სამსახურის ყველა მოთხოვნასა და რეკომენდაციას, აქტიურად თანამშრომლობს მათთან და ცდილობს წვლილი შეიტანოს უკანონო შემოსავლის აღკვეთასა და ტერორიზმთან ბრძოლაში. დღემდე ამ კუთხით არ გამოვლენილა არც ერთი უკანონო შემთხვევა, რომელიც განხორციელდა შპს მისო „სმარტ ფინანსის“ ხელშეწყობით.

9. თანამშრომლები და სხვა სოციალური საკითხები

ორგანიზაციის სოციალური პასუხისმგებლობა

შპს მისო „სმარტ ფინანსი“ სისტემატიურად ცდილობს დაეხმაროს და ხელი გაუწოდოს სოციალურად შეჭირვებულ ადამიანებს. ჩვენი კომპანია ეხმარება, როგორც მის მომხმარებლებს, ასევე სხვა, სოციალურად დაუცველ მდგომარეობაში მყოფ ადამიანებს. კომპანია მის მომხმარებლებს გარკვეულ შედავათებს აძლევს მომსახურების გაწევისას და ხელს უწყობს ასევე დავალიანების შემცირებაში. მათ საშუალება აქვთ ისარგებლონ პროდუქტების პირობებით გათვალისწინებული საშეღავათო პერიოდით, მომსახურებისა და გაცემის საკომისიოების არარსებობითა, თუ მინიმალური ოდენობით, ასევე წინასწარ დაფარვის პირგასამტეხლოს არარსებობით და კლებადი, საბაზრო პროცენტთან შედარებით დაბალი საპროცენტო განაკვეთით.

კომპანია ასევე პერიოდულად ეხმარება „კათარზისს“ (სათნოების სახლს), რომელიც წარმოადგენს საერთაშორისო ჰუმანიტარულ კავშირს და რომელიც არის კომპლექსური დახმარების ცენტრი, სადაც თავმოყრილია ის გადაუდებელი სოციალური სამსახურები, რომლებიც აქტუალურია მოსახლეობისათვის.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

მმართველობის ანგარიშგება

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

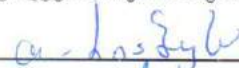
9. თანამშრომლები და სხვა სოციალური საკითხები (გაგრძელება)

შპს მისი „სმარტ ფინანსი“, იღებს პასუხისმგებლობას საკუთარი თანამშრომლების წინაშე და ცდილობს წახალისოს და ხელი შეუწყოს მათ ოჯახის შექმნაში, დაეხმაროს მძიმე დაავადების მქონე თანამშრომლებს. კომპანია ზრუნავს მისი თანამშრომლების კეთილდღეობასა და დასვენებაზე, რაც კომპანიის მიერ კარგად ორგანიზებულ, შინაარსიანად დაგეგმილ კორპორატიულ შეკრებებსა და გასვლებში გამოიხატება.

მმართველობის ანგარიშგება 2021 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის, ხელმძღვანელობის მხრიდან 2021 წლის 14 ივნისს დამტკიცებულია შემდეგი პირების მიერ:

დირექტორი

თ. რიაბუხა

ბუღალტერი

ლ. კურტანიძე